

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

RUSKÝ JAZYK

(Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia)

PRÍLOHA ISCED 3

ÚROVEŇ B1

Obsah

ÚVOD	4
I KOMPETENCIE	5
II VŠEOBECNÉ KOMPETENCIE	6
III KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE	6
1 Jazyková kompetencia.....	7
2 Sociolingvistická kompetencia.....	7
3 Pragmatická kompetencia.....	7
IV KOMUNIKAČNÉ ZRUČNOSTI	8
1 Počúvanie s porozumením.....	8
2 Čítanie s porozumením.....	8
3 Písomný prejav.....	9
4 Ústny prejav.....	9
Ústny prejav-dialóg.....	9
Ústny prejav – monológ.....	10
V KOMUNIKAČNÉ SPÔSOBILOSTI A FUNKCIE KOMUNIKÁCIE	10
VI SLOVNÁ ZÁSoba	40
Témy pre komunikačné úrovne.....	40
Vybraná povinná lexika pre komunikačnú úroveň B1.....	42
VII VYBRANÉ UČEBNÉ PLÁNY	67
Literatúra.....	72

Úvod

Cieľom predkladanej pedagogickej dokumentácie z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie (cieľový program) vychádzala z návrhu modelu vyučovania cudzích jazykov v štátnom vzdelávacom programe.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu: *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učitelia sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

Dokument definuje jednotlivé kompetencie ako „*súhrn vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú osobe konať*“, pričom:

- „*Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.*
- *Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú osobe konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.*
- *Kontext označuje konfiguráciu udalostí a situačných faktorov (fyzických aj iných), do ktorých sú situované komunikačné akty.*
- *Jazykové činnosti predstavujú uplatňovanie vlastnej komunikačnej jazykovej kompetencie pri plnení úlohy v konkrétnej oblasti spracovania.*
- *Stratégia je organizovaný, zámerný a riadený postup úkonov, ktorý si jednotlivec vyberie na splnenie ním zvolenej úlohy alebo úlohy, ktorú má nariadenú.*
- *Úloha je definovaná ako také zámerné konanie, ktoré jednotlivec pokladá za potrebné na dosiahnutie daného výsledku v kontexte riešeného problému.*“ (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie, ŠPÚ Bratislava 2006, s.12 - 13).

Dokument ďalej definuje jednotlivé komunikačné úrovne:

- **základná úroveň A** nazvaná *Používateľ základov jazyka*, ktorá sa ďalej delí na **úroveň A1** (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom) a **úroveň A2** (počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov),
- **mierne pokročilá úroveň B** nazvaná *Samostatný používateľ*, ktorá sa ďalej delí na

úroveň B1 (fáza plynulého využívania základných komunikačných nástrojov/prahová úroveň)

a

úroveň B2 (fáza primeraného využívania komunikačných kompetencií v bežných komunikačných situáciách),

- **pokročilá úroveň C** nazvaná *Skúsený používateľ*, ktorá sa ďalej delí na

úroveň C1 (fáza plynulého využívania komunikačných kompetencií v širokom komunikačnom kontexte)

a

úroveň C2 (fáza celkového operačného využitia jazyka v akomkoľvek komunikačnom kontexte vrátane využívania interkultúrnych kompetencií).

Stanovenie úrovni ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoriť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a koherencia.

Za účelom vypracovať podrobnú pedagogickú dokumentáciu, ktorá by vytvorila ideálne podmienky pre dosiahnutie vyššie uvedených úrovni stanovených vo formálnom vzdelávaní na úrovni A1 až B2, bolo nevyhnutné v prvej fáze navrhnúť relevantný učebný plán a v druhej fáze vytvoriť koncepciu pre tvorbu cieľového programu ako prostriedku pre dosiahnutie stanovených úrovni. Keďže cieľová skupina žiakov sa vo formálnom vzdelávaní, a to najmä v ZŠ, odlišuje úrovňou kognitívnych spôsobilostí, ktorá sa neustále vyvíja, bolo nevyhnutné pre vytvorenie efektívneho učebného plánu presnejšie špecifikovať stanovené úrovne s prihliadnutím na psychohygienické možnosti žiaka. SERR podporuje jemné členenie úrovni podľa potrieb užívateľov a navrhuje niekoľko možností členenia.

Nová koncepcia pedagogickej dokumentácie z cudzích jazykov má za cieľ vytvoriť rámec pre dosiahnutie jednotlivých referenčných úrovni vo vybraných CJ tak, aby boli vytvorené efektívnejšie podmienky pre výučbu CJ v rámci skvalitnenia usporiadania obsahu. Obsah učiva pre všetky uvedené cudzie jazyky: AJ, NJ, FJ, RJ, ŠJ a TJ bol usporiadaný na základe nasledujúcich požiadaviek:

- definovať všeobecné, medzipredmetové a jazykové kompetencie v súlade so SERR,
- synteticky usporiadať všetky kompetencie (vrátane ich jednotlivých častí), nakoľko umožňujú učiteľovi rýchlu orientáciu v základných častiach, ktoré potrebuje na prípravu svojej hodiny, resp. sekvencie,
- presne zdefinovať lexikálne témy a kvantitatívne vymedziť základné lexikálne jednotky v rámci jednotlivých referenčných úrovni.

I Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* sa pri používaní a učení sa jazyka rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj komunikačné jazykové kompetencie, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapája sa do rečových činností, v rámci ktorých vytvára a prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese si učiaci sa aktivuje tie stratégie učenia sa, ktoré sa

mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie. Kompetencie pritom definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity v jazyku, ktorý si učiaci sa osvojuje,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

II Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových činností.

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené všeobecné kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- rozoznávať, pochopiť a efektívne používať jednotlivé stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj budúci profesionálny rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- identifikovať základné reálie krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými reáliami vlastnej krajiny,
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie krajín, v ktorých sa hovorí cudzím jazykom,
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

III Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí. Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),
- slovotvorbú a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

Učiaci sa na úrovni B1 ovláda jazyk:

- v takom rozsahu, aby sa dohodovoril a vedel vyjadriť s použitím osvojenej slovnej zásoby na vymedzené témy týkajúce sa bežného života, aj keď jeho obmedzená slovná zásoba mu príležitostne spôsobuje ťažkosti s formuláciou jeho výpovede, pričom používa opisné jazykové prostriedky,
- v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadriť myšlienky, ktoré sa týkajú aj abstraktných tém, ktoré sú uvedené v učebných osnovách.

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách,
- dodržiavať konvencie slušnosti (vyjadrenie záujmu o druhého, výmena názorov a informácií, vyjadrenie obdivu, srdečnosti, pohostinnosti; vyjadrenie poľutovania, ospravedlnenia a vďaky; vyhýbanie sa priamym príkazom),
- používať základné bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá,
- uvedomovať si rozdiely v rôznych formách prejavu (formálneho, neformálneho).

Učiaci sa dokáže uplatňovať širokú škálu jazykových funkcií, používajúc bežné prostriedky neutrálneho štýlu. Uvedomuje si konvencie slušnosti a podľa nich aj koná.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby sa dokázal vyjadriť:

- v súlade s požadovanou stratégiou (zámer, téma, následnosť, príčina, kohézia, koherencia, štýl, register, rétorika),
- funkčne využíval jazykové prostriedky na získavanie informácií, vyjadrenie postojov (súhlas, nesúhlas), modality (povinnosť, schopnosť), vôle (túžby, zámery), emócií (radosť,

uspokojenie, nevôľa, záujem, prekvapenie, strach), etických zásad (ospravedlnenie, ľútosť, poľutovanie, súhlas, nesúhlas, pozdravenie, žiadosť, odmietnutie),

- pri interakcii (výmena informácií) alebo transmisii (sprostredkovanie informácií).

IV Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa rozumie krátkym jednoduchým monologickým, dialogickým a kombinovaným ústnym prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v štandardnom jazyku a primeranom hovorovom tempe reči.

Učiaci sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal porozumieť :

- prejavu ako celku, téme a hlavnej myšlienke,
- špecifické informácie a dokázal zachytiť logickú štruktúru textu, vedel rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich,
- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- autentické dialógy na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview,
- prejavy naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh,
- podstatné informácie v jednoduchých prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je tematika známa, a ak sú prednesené v primeranom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- základné informácie z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči.

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa porozumie jednoduchým textom informatívneho a faktografického charakteru, primerane náročným textom s tematikou každodenného života a jednoduchším beletrizovaným textom.

Učiaci sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- získať informácie z jednoduchších textov,
- po príprave čítať plynulo a nahlas texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam učiacich sa,
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou,

- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov,
- odhadnúť význam neznámych slov v náročnejšom texte a pružne meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania,
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, telegramu, e-mailu,
- čítať a porozumieť rôzne texty informatívneho charakteru,
- rozumieť jednoduchým textom z masovokomunikačných prostriedkov, v ktorých vie pochopiť hlavnú myšlienku,
- porozumieť obsahu jednoduchšieho autentického textu.

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni B1 dokáže napísať jednoduchý súvislý prejav na témy z každodenného života a dokáže vyjadriť svoje postoje, pocity a dojmy. Vie správne používať základné lexikálne, gramatické, syntaktické a štylistické prostriedky vo formálnom a neformálnom písomnom prejave. Správne používa kompozičné postupy s ohľadom na obsah a adresáta písomného prejavu, ako aj s ohľadom na slohový útvar.

Učiaci sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- jednoducho opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť,
- napísať jednoduchší súkromný list,
- napísať obsahovo a jazykovo jednoduchý úradný list: žiadosť, inzerát a odpoveď naň,
- napísať jednoduchý životopis,
- napísať príbeh, rozprávanie,
- napísať krátky súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

4 Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa vie jazykovo správne a primerane reagovať v bežných životných situáciách. Dokáže bezprostredne nadviazať rozhovor na témy z každodenného života.

Učiaci sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,

- začať, udržiavať a ukončiť rozhovor,
- správne reagovať na partnerove repliky v prirodzených a simulovaných situáciách a v situačných dialógoch,
- interpretovať a odovzdať informácie.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa vie súvislo a s využitím jednoduchších jazykových prostriedkov hovoriť o svojich skúsenostiach, pocitoch, zážitkoch. Vie odôvodniť a vysvetliť svoj názor. Dokáže porozprávať jednoduchý príbeh a prerozprávať obsah prečítaného alebo vypočutého textu a vyjadriť svoj postoj.

Učiaci sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- vyjadrovať sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii k témam z bežného života,
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti,
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne,
- interpretovať a odovzdať informácie,
- dokáže tvoriť jednoduché príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy).

V Komunikačné spôsobilosti a funkcie komunikácie

V prvej časti pedagogickej dokumentácie boli pre všetky jazyky rovnako zadané jednotlivé všeobecné kompetencie podľa referenčných úrovní.

Samotná koncepcia je vytvorená za účelom konštruovania obsahu podľa presne stanovených kritérií. Jednotlivé časti osnov sú uvedené v komunikačnom kontexte a v nadväznosti na ostatné časti komunikačných kompetencií, čím vytvárajú komunikačný kontext.

Napríklad **Spôsobilosti** súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré musí žiak ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa žiak stretne až na vyšších úrovniach, v logickej nadväznosti po zvládnutí základných jazykových funkcií. Časť **Aplikácia funkcie** je zoznamom vyjadrujúcim pragmatické zručnosti, ktorý nie je uzavretý a charakterizuje jednotlivé úrovne. Jeho cieľom je poskytnúť učiteľovi základný rámec pre rozvoj jazykových zručností v súlade s príslušnou úrovňou. Jednotlivé formulácie musia zodpovedať príslušnej úrovni, čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Vyššie úrovne jazykového prejavu sú charakteristické úzkou prepojenosťou na všeobecné a sociolingvistické kompetencie. **Jazykové prostriedky** charakterizujú uvedené funkcie a ich ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne použitie, resp. vyjadrenie jednotlivých funkcií komunikácie. Časť **Jazykový register** má za úlohu dať do pozornosti základné sledované ciele. V súlade s jednotlivými úrovňami SERR rekapituluje požiadavky kladené na žiaka. Priamo prepája jazykovú a všeobecnú časť pedagogickej dokumentácie a umožňuje tiež tvorcom spresniť svoj prístup a naznačiť cestu na dosiahnutie sledovaných cieľov. Ovládanie **Jazykovej a interkultúrnej dimenzie** umožní žiakovi,

aby sa prispôbil od najnižšej úrovne ovládania jazyka zásadám sociálnej kohézie v cieľovej/vých krajine/ách. Patria sem aj interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách žijúcich v európskej spoločnosti a akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami.

Jazyková a interkultúrna dimenzia vo vyučovaní cudzích jazykov sa dá budovať nielen v škole, ale aj v rámci samovzdelávania na základe využitia autentických materiálov (hudba, literatúra, video, internet, DVD). V školskom prostredí budovanie interkultúrnej kompetencie zahŕňa:

- rozvoj interkultúrnych postojov (otvorenosť, zvedavosť,...),
- vedomosti o sociálnych skupinách a procesoch v spoločnosti,
- schopnosť interpretovať udalosti, dokumenty z vlastnej kultúry a iných kultúr,
- schopnosť kriticky hodnotiť produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Najdôležitejšie a pravdepodobne rozhodujúce kompetencie „učiacich sa“ a „učiteľov“ pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole potom sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu; prijímanie informovaných rozhodnutí založených na dôkazoch a zmena pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom;
- kreatívne myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov, ktoré minimalizujú nežiaduce zovšeobecnenia, predsudky a stereotypy;
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy a vyberať si v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku, boj proti sebecktu a etnocentrizmu; otvorenosť pri komunikácii s inými a schopnosť poučiť sa zo skúseností iných;
- myslenie orientované na budúcnosť, t. j. schopnosť vnímať problémy a hodnotiť rozhodnutia s ohľadom na skúsenosti s cieľom vybudovať spravodlivejšiu budúcnosť.

Chceli by sme zdôrazniť, že jednotlivé spôsobilosti na seba nenaväzujú, ale vytvárajú samostatný základný komunikačný kontext. Z daného dôvodu ich môže učiteľ kombinovať a neustále tak vytvárať nové komunikačné kontexty podľa vyučovacích potrieb žiakov v triede. Časti **Jazykový register a Jazyková a interkultúrna dimenzia** nie sú povinné, ale odporúčané. Učiteľ ich môže dopĺňať podľa potrieb efektívneho jazykového vzdelávania v triede.

Prehľad spôsobilostí a funkcií komunikácie stanovených pre úrovne A1 až B2 podľa SERR pre jazyky:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie

2. Vypočúť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvahu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postážovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz Vyhrážať sa Sľubiť
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviníť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem

14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	<p>Žiadať od niekoho niečo</p> <p>Odpovedať na žiadosť</p> <p>Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal</p> <p>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali</p> <p>Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)</p> <p>Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem</p> <p>Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	<p>Varovať pred niekým/niečim</p> <p>Poradiť</p> <p>Dodať odvahu/Podporiť</p> <p>Adresovať niekomu svoje želanie</p>
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	<p>Spomenúť si na niečo/nieкого</p> <p>Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol</p> <p>Pripomenúť</p> <p>Kondolovať</p> <p>Gratulovať</p>
17. Reagovať pri prvom stretnutí	<p>Predstaviť nieкого</p> <p>Predstaviť sa</p> <p>Reagovať na predstavenie nieкого</p> <p>Privítať</p> <p>Predniesť prípitok</p>
18. Korešpondovať	<p>Korešpondovať</p> <p>Začať list</p> <p>Ukončiť list</p>
19. Telefonovať	Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	<p>Začať rozhovor</p> <p>Ujať sa slova v rozhovore</p> <p>Vypýtať si slovo</p> <p>Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</p> <p>Zabrániť niekomu v rozhovore</p>
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	<p>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky)</p> <p>Oboznámiť s obsahom/osnovou</p> <p>Rozviesť tému a osnovu</p> <p>Prejsť z jedného bodu na iný</p> <p>Ukončiť svoj výklad</p>
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	<p>Podčiarknuť/ dať do pozornosti</p> <p>Odbočiť od témy (digresia)</p> <p>Vrátiť sa k pôvodnej téme</p> <p>Uviesť príklad</p> <p>Citovať</p> <p>Parafrázovať</p>
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať	<p>Navrhnuť novú tému/nové body diskusie</p> <p>Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie</p> <p>Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie</p>
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	<p>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia</p> <p>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</p> <p>Požiadajte o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy</p> <p>Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo</p> <p>Hľadať slovo/vetu</p> <p>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</p>
25. Porozprávať niečo	<p>Rozprávať príbeh</p> <p>Začať príbeh, historku, anekdotu</p> <p>Zhrnúť príbeh, historku</p>

Prehľad výskytu spôsobilostí na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky :	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
Spôsobilosti				
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2. Vypočuť si a podať informácie				
3. Vybrať si z ponúkaných možností				
4. Vyjadriť svoj názor				
5. Vyjadriť svoju vôľu				
6. Vyjadriť svoju schopnosť				
7. Vnímať a prejavovať svoje city				
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus				
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii				
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti				
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností				
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť				
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku				
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti				
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
17. Reagovať pri prvom stretnutí				
18. Korešpondovať				
19. Telefonovať				
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým				
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku				
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku				
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať				
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené				
25. Porozprávať niečo				

**СПОСОБНОСТЬ 1 : «НАЧАТЬ РАЗГОВОР, ИСХОДЯ ИЗ КОНКРЕТНОЙ СИТУАЦИИ»
УРОВЕНЬ B1**

Spôsobilosť č. 1 : „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“ Úroveň B1

Spôsoblosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Начать разговор, исходя из конкретной ситуации</p> <p><i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i></p>	<p>Обратить на себя внимание <i>Upútať pozornosť</i></p>	<p>Будьте добры ... Будьте любезны ... Простите за беспокойство ... Слушайте!</p>	<p>Rozkazovací spôsob slovies</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, ale žiaci rozoznajú aj hlavné body v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov:</p>	<p>Poukázat' na jednotlivé spoločenské kategórie.</p> <p>Upozorniť na rozdiely v komunikácii vo formálnom a neformálnom styku, vo verejnom a súkromnom sektore.</p>
	<p>Приветствовать <i>Pozdraviť</i></p>	<p>Как жизнь? Я приветствую вас от имени ... Привет, рад/-а тебя видеть! Прекрасно.</p>	<p>Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.</p> <p>Príslovky</p>	<p>osobné listy, štandardné listy, krátké úradné dokumenty, oznámenie, žiadosť, telefonický rozhovor, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátké prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov a pod.</p>	<p>Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov:</p>
	<p>Ответить на приветствие <i>Odpovedať na pozdrav</i></p>	<p>Всё в порядке. Неплохо. Ничего нового. Ничего особенного. Так себе! Не жалуюсь! Я вам очень благодарен /благодарна/. Я вам обязан /обязана/. Спасибо за ваши пожелания. Я не знаю, как вас благодарить.</p>			
	<p>Поблагодарить и выразить свою признательность <i>Podakovať a vyjadriť svoje uznanie</i></p>	<p>Прощай/-те/! Всего доброго! Доброй ночи! Я не прощаюсь с тобой. Мы ещё увидимся. Целую! Обнимаю!</p>	<p>Príslovky</p>	<p>Príslovky</p>	<p>Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov:</p>
	<p>Попрощаться <i>Rozlúčiť sa</i></p>	<p>Прощай/-те/! Всего доброго! Доброй ночи! Я не прощаюсь с тобой. Мы ещё увидимся. Целую! Обнимаю!</p>			

**СПОСОБНОСТЬ 2 : «ВЫСЛУШАТЬ И ИНФОРМИРОВАТЬ»
УРОВЕНЬ В1**

Spôsobilosť č. 2 : „Vypočúť si a podať informácie“ Úroveň V1

Spôsobilosti	Funkcie	Apikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia	
<p>Выслушать и информировать Vypočúť si a podať informácie</p>	<p>Получить информацию <i>Informovať sa</i></p>	<p>Извините, вы не ...? Как ваша семья? Кто вы по профессии? Этот вагон для курящих /некурящих/? Куда мы пойдём поужинать?</p>	<p>Intonácia opytovacích viet s opytovacím zámenom aj bez neho.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, ale žiaci rozoznajú aj hlavné body v textoch písaných populárnoučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: opis zážitkov, pocitov a udalostí, vyrozprávanie príbehu, osobné listy, štandardné listy, interview, inzerát, jednoduchý referát, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky, krátke správy v novinách, úryvky z kníh a filmov a pod.</p>	<p>Poukázat na špecifická komunikácie v rozhlasových reláciách (informácie, hudba, obľúbenosť, najpočítanejšie relácie, známi animátori, atď.).</p>	
	<p>Подтвердить (настаивать на чём-либо) <i>Potvrdiť (trvať na niečom)</i></p>	<p>Я согласен /согласна/. Я не возражаю. Твое предложение меня вполне устраивает. Ты прав /права/. Вы правы.</p>	<p>Кратке tvary prídavných mien</p>			
	<p>Включить информацию <i>Začleniť informáciu</i></p>	<p>Пример: Ты заметил, что она пришла поздно? Тебе известно, что он уже женился?</p>				
<p>Ответить на просьбу <i>Odpovedať na žiadosť</i></p>	<p>Да, можно. С удовольствием приду. Это невозможно сделать.</p>					

**СПОСОБНОСТЬ 3 : «ВЫБРАТЬ НУЖНОЕ ИЗ ПРЕДЛАГАЕМОГО»
УРОВЕНЬ В1**

Spôsobilosť č. 3: „Vybrať si z ponúknutých možností“ Úroveň V1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Выбрать нужное из предлагаемого <i>Vybrať si z ponúknutých možností</i></p>	<p>Определить <i>Identifikovať</i></p>			<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávania, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklama a pod.</p>	<p>Dodržiavať základné pravidlá a postoje pri nákupoch (vedieť pozdraviť, spresniť výber, zaplatiť, atď.) a upozorniť na interkultúrne rozdiely.</p>
	<p>Описать <i>Opísať</i></p>		<p>Skloňovanie podstatných mien. Štruktúra oznamovacej vety.</p>		
	<p>Подтвердить/ Не воспринять/ Выразить несогласие/ Исправить <i>Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)</i></p>				

**СПОСОБНОСТЬ 4: «ВЫСКАЗАТЬ СВОЕ МНЕНИЕ»
Уровень B1**

Spôsobilosť č. 4 : „Vyjadriť svoj názor“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Высказать свое мнение <i>Vyjadriť svoj názor</i></p>	<p>Высказать своё мнение <i>Vyjadriť svoj názor</i></p>	<p>На мой взгляд это ... Что касается меня ... Я предпочитаю ... Можно предположить что ...</p>		<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu a samostatným písomným prejavom.</p>	
	<p>Выразить своё согласие <i>Vyjadriť svoj súhlas</i></p>	<p>Да, совершенно верно. Конечно. Разумеется. Думаю, что да. Я за!</p>		<p>Písomné a hovorené texty zahŕňajú nebeletrické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, ale žiaci rozoznajú aj hlavné body v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom.</p>	<p>Poukázať na geografickú diverzifikáciu, špecifiká komunikácie a interkultúrne rozdiely v jednotlivých regiónoch krajín, miest a vidieka.</p>
	<p>Выразить своё несогласие <i>Vyjadriť svoj nesúhlas</i></p>	<p>Вовсем нет. Ну, нет. Думаю, что нет. И думать нечего.</p>	<p>Prítomný čas sloviess. I. a II. časovanie sloviess. Číslovky</p>	<p>Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: súvislý opis zážitkov a udalostí, vyzroprávanie príbehu, osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, krátke referáty, jednoduchá diskusia, žiadosť, prihláška, oficiálna pozvánka a pod.</p>	
	<p>Выразить убеждение <i>Vyjadriť svoje presvedčenie</i></p>	<p>На 100 процентов. 100 процентов, что...</p>			
	<p>Выразить протест, несогласие <i>Vyjadriť vzdor</i></p>	<p>Ни в коем случае! Никогда в жизни. Никогда больше.</p>	<p>Časovanie modálnych sloviess v prítomnom čase.</p>		
	<p>Протестовать <i>Protestovať</i></p>	<p>Это ложь. Вы ошибаетесь. Вы неправы. Даю вам честное слово. Я обещаю вам это. Непременно.</p>			
<p>Выразить степень уверенности <i>Vyjadriť stupeň istoty</i></p>					

**СПОСОБНОСТЬ 5 : «ВЫРАЗИТЬ СВОЁ ЖЕЛАНИЕ»
УРОВЕНЬ В1**

Spôsobilosť č. 5 : „Vyjadriť svoju vôľu“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p align="center">Выразить своё желание <i>Vyjadriť svoju vôľu</i></p>	<p>Выразить свои желания (мечты) <i>Vyjadriť svoje želania/žúžby</i></p>	<p>Я мечтаю стать юристом. Я так хочу стать ... Я надеюсь, что я стану ...</p> <p>Через 3 дня я ... Спустя 10 дней ... Мы организуем ...</p>	<p>Slovné spojenie быть, стать кем? +inštru- mentál</p> <p>Budúci čas slovies. Slovné spojenia: на этой, будущей (следующей), прошлой неделе; в этом, в будущем (в следующем), прошлом году. Spájanie čísloviek s podstatným menom.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, ale žiaci rozoznajú aj hlavné body v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, krátke prednášky a správy, krátky referát, jednoduchá diskusia, žiadosť, prihláška, oficiálna pozvánka, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov a pod.</p>	<p>Upozorniť na pravidlá komunikácie pri vyjadrení svojho súhlasu alebo nesúhlasu v diskusii, pri zdvoření odmietnutí alebo popretí návrhu, resp. názoru iného diskutujúceho.</p>

**СПОСОБНОСТЬ 7: «ВОСПРИНИМАТЬ И ПРОЯВЛЯТЬ СВОИ ЧУВСТВА»
УРОВЕНЬ B1**

Spôsobnosť č. 7 : „Vnímať a prejavovať svoje city“ Úroveň B1

Spôsobnosti	Funkcie	Апликация функций	Языковые пространства	Языковой register	Языковая а интеркультурная дизимензия
Воспринимать и проявлять свои чувства <i>Vnímať a prejavovať svoje city</i>	Проявить свою радость, удовлетворение <i>Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie</i>	Отлично. Превосходно. Мне это очень приятно. Я действительно рад. Замечательно. Я счастлив! Бедняга! Бедняжка! Сожалую, но ничего не поделаешь. Жаль, но не могу.	<p>Časovanie slovesa <i>bojať sa</i> а? správne používanie slovesa <i>boleť</i> v rôznych významoch: а) <i>boleť</i> (чем?) гриппом b) <i>У меня</i> болит глаз, (болят глаза). с) Мы болеем за «Слован» Братислава.</p>	<p>Комунікаційний контекст са реалізує пісьмоне або усне - формоу діалогу, сівісіліе монологу а самостатніе пісьмоне прежаву. Пісьмоне аї говорене тексты заїрїнаїу небеїетрістїкїе аї беїетрістїкїе жанре. Тексты сїу пісане говорувїм штілом, їаїаї на ўровні B1 розознаїу головне боду аї в тектох пісанїх попуїаїмо-наїуїм, публиїстїкїм а адмінїстратївнїм штілом. Уїїетїл сїа выберá з насїдїуюїїх жанров: блахожеланїе, прїїовор, ознаїменїе, подїакванїе, особне лїсты, штандардне лїсты, кратке ўрадне документы, некомплїкване фактографїкїе тексты о тїамах тїкаюїїїх са заїїумо їаїаков, кратке преднаїшы а справу, ўрївкы з кнїа а філмов, сїувїсы опис заїїїтков а удалости, вырозраванїе прїїебу, опис поїтов, заїїїтков а под.</p>	<p>Zdôrazniť špecifickú vyjadrenia rôznych pocitov a poukázať na základné pravidlá komunikácie pri vyjadrovaní emócií v písomnom styku.</p>
	Выразить печаль, удрученность <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>	Я счастлив, что с тобой познакомился. Мне так приятно. Сердце колет. Давит ... Что-то мне нехорошо.			
	Проявить симпатию <i>Vyjadriť sympatie</i>	Я обещаю вам, это не больно. Не бойтесь, всё будет в порядке. Не впадайте в панику. Не паникуйте.			
	Выразить физическую боль <i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>				
	Успокоить, подбодрить, помочь набраться смелости <i>Utesiť, podporiť, dodať odvahy</i>				

**СПОСОБНОСТЬ 8 : «ВЫРАЗИТЬ ОЖИДАНИЯ И РЕАГИРОВАТЬ НА НИХ»
УРОВЕНЬ В1**

Spôsobilosť č. 8 : „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“ Úroveň V1

Spôsobilosti	Funkcie	Апликация функции	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Выразить ожидания и реагировать на них <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Выразить надежду <i>Vyjadriť nádej</i>	Возможно /может быть/. Хотелось бы верить.	Skloňovanie osobných zámen Krátky tvar prídavných mien	Komunikačný kontext sa realizuje písomne alebo ústne - formou dialógu, súvislého monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, ale žiaci rozoznajú aj hlavné body v textoch písaných populárnou-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu, súkromné listy, súkromný telefonický rozhovor, pozvánka, oznámenie, interview, inzerát, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov a pod.	Predstaviť interkultúrne aspekty pri nadväzovaní priateľstiev medzi ľuďmi a zdôrazniť vnímanie hodnoty, potreby priateľstva a kvalitných medziľudských vzťahov.
	Выразить разочарование <i>Vyjadriť sklamanie</i>	Я в тебе ошибался. Ты нас огорчил.			
	Выразить страх, беспокойство <i>Vyjadriť strach, znepekojenie, obavu</i>	Боюсь за вас. Я волнуюсь. Я беспокоюсь.			
	Заверить <i>Ubezpečiť</i>	Безусловно. Я уверен в этом. Я сделаю это. Я вас заверяю.			
	Выразить облегчение <i>Vyjadriť úľavu</i>	Слава Богу! Ура!			
	Выразить удовлетворение <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Мне это подходит. Достаточно, хватит. Меня это устраивает.			
	Выразить неудовольствие, пожаловаться <i>Vyjadriť nespokojnosť, postažovať si</i>	Это уже слишком! Просто невозможно. Мне не везёт. С меня хватит. Я буду жаловаться.			
	Узнать, что или кто кому нравится или не нравится <i>Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím</i>	Как, по вашему мнению, ... Вам понравилась ... Что вы скажете ...			

**СПОСОБНОСТЬ 9 : «ПРЕДСТАВИТЬ СВОИ УВЛЕЧЕНИЯ И СВОЙ ВКУС»
УРОВЕНЬ B1**

Spôsobilosť č. 9 : „Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Представить свои увлечения и свой вкус <i>Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus</i>	Выразить, что мне нравится <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	Я предпочитаю ... Мой идеал ... Не могу жить без ...	Slovné spojenie: prítomný čas sloves + infinitív Záporná časťica <i>ne</i> so slovesami	Ústny prejav formou monológu – oboznámiť okolie o svojich záľubách alebo pocitoch, alebo formou dialógu – reagovať a vyjadriť svoj postoj a pocity v rámci vzniknutých situácií, na všetky témy týkajúce sa vkusu, hovorový štýl. Písomný prejav: napísať súvislý text opisujúci záľuby alebo postoj voči prostrediu, opis vzťahu voči ľuďom z okolia, veciam, – osobný list, reagovať na prežité situácie a zážitky v minulosti, postoj voči ľuďom, veciam – osobný list, hovorový štýl. Typy textov: osobné listy, štandardné listy, nekomplikované texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, eseje a správy, úryvky z kníh a filmov.	Rozobrať rozličnosti v módnych trendoch a štýloch Slovenska a cieľových krajín, regionálne kroje alebo zvláštne typy oblečenia jednotlivých krajín, doplnky, svetové módné značky, svetové osobnosti módy, opis odevu – štýl oblekania jednotlivca.
	Выбрать из предлагаемого то, что нравится больше всего <i>Vybrať si z ponúknutých možností najobľúbenejšiu</i>	Я предпочитаю ... На первом месте ... Для меня лучше ...			

**СПОСОБНОСТЬ 10 : «РЕАГИРОВАТЬ В ОБОСТРЕННОЙ СИТУАЦИИ»
УРОВЕНЬ B1**

Spôsobilosť č. 10 : „Reagovať vo vyhrotenej situácii“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Апликация функции	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Реагировать в обостренной ситуации</p> <p><i>Reagovať vo vyhrotenej situácii</i></p>	<p>Выразить свой гнев, плохое настроение <i>Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu</i></p>	<p>Проклятье. Это не по мне. Ты с ума сошёл! Молчи /-те!</p>			<p>Naučiť sa dôstojne vyjadriť zlú náladu a nespokojnosť.</p>
	<p>Реагировать на чей-либо гнев, плохое настроение <i>Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného</i></p>	<p>Перестаньте! Что случилось? Кто тебя обидел?</p>	<p>Комunikácia sa realizuje formou dialógu - výmena názorov, konfrontácia, ostrá výmena názorov, hádka, neformálny dialóg alebo formou súvislého monológu – vyjadrenie aktuálnych pocitov, postojov, názorov, hnevu, rozhorčenia, ospravedlnenie.</p>	<p>Stýl hovorový, slang, výrazy, vtipy, karikatúry, texty o kultúrnom kontexte krajiny cieľového jazyka, písomné dialógy, výmeny názorov, filmy.</p>	<p>Rozobrať vhodné reagovanie na vzniknuté situácie ktoré sú nepríjemné, vyhrotené, rozdiely v reakciách na vyhrotené situácie na Slovensku a v cieľových krajinách.</p>
	<p>Обижать <i>Urážať</i></p>	<p>Тупой! Козёл, осёл, баран ...</p>	<p>Rozkazovací spôsob slovíes</p>		<p>Spoločensky prístupné nadávky.</p>
	<p>Ругаться <i>Nadávať</i></p>	<p>Чёрт с тобой. У меня нет слов.</p>			<p>Rozumieť urážkam v cudzom jazyku a adekvátne vedieť reagovať na ne.</p>
					<p>Poznať situácie, gestá, témy, vtipy ktoré môžu pôsobiť urážajúco, znevažujúco, výsmešne v kultúrnom kontexte danej cieľovej krajiny a vedieť vyhnúť sa im.</p>
					<p>Vedieť vyjadriť ospravedlnenie a rozhorčenie.</p>

**СПОСОБНОСТЬ 11 : «ОПРЕДЕЛИТЬ, СООБЩИТЬ И ПРИНЯТЬ ПРАВИЛА ИЛИ ОБЯЗАННОСТИ»
УРОВЕНЬ B1**

Spôsobilosť č. 11 : „Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Определить, сообщить и принять правила или обязанности	Приказывать <i>Vyjadriť prikaz/zákaz</i>	Не перебивайте меня! Звони!	Rozkazovací spôsob slovies	Komunikácia sa realizuje v podobe komplikovanejšieho, obsažného dialógu alebo súvislého monológu (vyjadrenie prikazov, požiadaviek, povolenia, súhlasu, nesúhlasu s použitím základných fráz a špecifickej slovnej zásoby) s uplatnením hovorového alebo administratívneho štýlu.	Zvláštnosti a rozdielnosti v doprave na Slovensku a v cieľových krajinách, cestné pravidlá, dopravné značenie, orientácia v meste.
	Выразить моральную или социальную норму <i>Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu</i>	Не ругайся! Уважайте родителей! Веди себя прилично! Уступайте места инвалидам!	Vyjadrenie možnosti a nutnosti (<i>можно, нельзя</i>)		
Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Получить разрешение <i>Získať povolenie, súhlas</i>	Могу поговорить с директором? Можно ли мне отсюда позвонить?	Budúci čas	Типы текстов: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, úryvky z kníh a filmov, brožúry, reklamný materiál, obrázky dopravných značiek. Štýl formálny, administratívny, aj neformálny, hovorový.	Rozumieť a vedieť formulovať oficiálne listy, úradné dokumenty vyjadrujúce prikazy, povolenia, súhlas, žiadosť, odmietnutie, nesúhlas.
	Дать разрешение, разрешить что-либо <i>Dať súhlas, povoliť niečo</i>	Да, конечно. Можно, но вам придётся подождать.			
Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Отказать <i>Odmietnuť</i>	Нет, не можете. Нет, это невозможно. Ни в коем случае! Я отказываюсь от этого. Это не имеет смысла ...	Budúci čas	Типы текстов: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, úryvky z kníh a filmov, brožúry, reklamný materiál, obrázky dopravných značiek. Štýl formálny, administratívny, aj neformálny, hovorový.	Rozumieť a vedieť formulovať oficiálne listy, úradné dokumenty vyjadrujúce prikazy, povolenia, súhlas, žiadosť, odmietnutie, nesúhlas.
	Запретить <i>Zakázať</i>	Не трогать! По газонам не ходить! Нельзя ...			
	Воспротивиться запрету <i>Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz</i>	А он может это делать? Почему мне нельзя ...			
	Угрожать <i>Vyhrožovať sa</i>	Ну, подожди! Я тебе покажу ... Не перебивайте меня, иначе ...			
Обещать <i>Sľúbiť</i>	Я даю слово. Доверьтесь мне. Я обещаю вам это.				

**СПОСОБНОСТЬ 12 : «РЕАГИРОВАТЬ НА НЕСОБЛЮДЕНИЕ ПРАВИЛ ИЛИ СОБЫТИЕ»
УРОВЕНЬ B1**

Spôsobilosť č. 12 : „ Reagovať na nespĺnenie pravidiel alebo povinností“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Реагировать на несоблюдение правил или событие</p>	<p>Признать вину <i>Obviniť, obviniť sa, priznať sa</i></p>	<p>Да, это была моя ошибка. Это моя вина. Я ошиблась (-алась). Прошу извинения. Прошу прощения. Мне это очень неприятно. Я не хотел вас обидеть.</p>		<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou plynulého dialógu, súvislého monológu s použitím presnej terminológie danej témy, samostatného písomného prejavu, formálne listy, administratívna korešpondencia.</p>	<p>Reakcie a hodnotenie tém ako sú prírodné katastrofy, humanitárne organizácie, cestovanie prostredníctvom cestovných kancelárií a pod.</p>
<p>Reagovať na nespĺnenie pravidiel alebo povinností</p>	<p>Отрицать обвинение <i>Odmietnuť obvinenie</i></p>	<p>Это была не моя ошибка. Это не моя вина.</p>	<p>Rozkazovací spôsob slovíes Záporná časťica <i>ne so slovesami</i></p>	<p>Plsomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické žánre. Texty sú písané hovorovým alebo administratívnym štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom.</p>	
	<p>Упрекать <i>Vyčítať</i></p>	<p>Стыдись за свое поведение. Вам должно быть стыдно. Стыдись! Как не стыдно!</p>		<p>Typy textov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.</p>	

**СПОСОБНОСТЬ 13 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ЧТО-ЛИБО»
УРОВЕНЬ В1**

Spôsobnosť č. 13 : „Reagovať na príbeh a udalosť“ Úroveň B1

Spôsobnosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать на что-либо <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Выразить интерес к чему-либо <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	Да, меня тоже это интересует. Это привлекает внимание. Меня это заинтересовало ...	Časovanie slovies	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu (súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu), samostatného písomného prejavu (opis pocitov, zážitkov, vyrozprávanie príbehu). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.	Svetové módné trendy majú svoju odozvu aj u slovenskej mládeže. Bulvárna tlač a jej obeť. Osobnosti 20. storočia, ktoré sa zapísali do povedomia Slovákov/Angličanov v Rusov/Nemcov, atď.
	Выразить удивление <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	Пример: Говори, говори, это сверхинтересно! На самом деле? Разве? Серьёзно? Неужели? Удивительно ...	Rozkazovací spôsob slovies		
	Выразить, что это меня не удивило <i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo prekvapilo</i>	Визжу, всё по старому. Ничего нового. Это не удивительно.	Záporná časťica <i>ne</i> so slovesami		
	Проявить незаинтересованность <i>Vyjadriť nezaujem</i>	Я не хочу об этом знать, говорить, слышать. Думаю, что нет. Мне это не нужно.			

**СПОСОБНОСТЬ 14: «ПРЕДЛОЖИТЬ И РЕАГИРОВАТЬ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕ»
УРОВЕНЬ B1**

Spôsobilosť č. 14 : „Ponúknuť a reagovať na ponuku“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Предложить и реагировать на предложение <i>Ponúknuť a reagovať na ponuku</i>	Что-либо попросить <i>Žiadať od niekoho niečo</i>	Прошу вас подождать меня. Разменяйте мне, пожалуйста, 100 евро. Я хотел бы спросить ... Хорошо. Конечно. Подожду. Ладно.	Rozkazovacie a zvolacie vety Skloňovanie podstatných mien	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu (súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu), samostatného písomného prejavu (opis pocitov, zážitkov, vyrozprávanie príbehu). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom.	Ľudia si majú pomáhať. Atmosféra v našej škole/meste. Obsluha v slovenských/cieľov ej krajiny reštauráciách (podobné črty, rozdiely).
	Ответить на просьбу <i>Odpovedať na žiadosť</i>	Дай/давай (мне) ответ. Я предлагаю ... Давай, споем вместе. Пойдём вместе. Давайте познакомимся.			
	Предложить сделать что-либо <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil</i>	Сиди, я принесу ... Не надо, я сделаю это. Я сделаю ... Могу помочь ... У меня есть возможность ...			
	Предложить сделать что-либо сообща <i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili</i>	Забирайте. Я одолжу ... Большое вам спасибо. Заранее благодарим вас за ... От всей души благодарю. Спасибо вам, но не могу/ нет времени	časovanie slovies <i>давать - давать</i>	Типы текстов: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.	
	Предложить взять что-либо	Отвѣтитъ на предложение кого-либо другого <i>Odpovedať na návrh niekoho iného</i>			

**СПОСОБНОСТЬ 15 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОЙДЁТ В БУДУЩЕМ»
УРОВЕНЬ В1**

Spôsobilosť č. 15 : „Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti“ Úroveň V1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать на то, что произойдёт в будущем <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti</i>	Предупредить кого-либо о чём-либо <i>Varovať pred niekým/niečím</i> Посоветовать <i>Poradiť</i> Придать смелости/поддержать <i>Dodať odvahu/Podporiť</i>	Внимание, внимание! Здесь опасно! Будьте внимательны! Я советую вам ... Я предлагаю вам ... Не волнуйся Всё будет хорошо! Верю тебе. Не переживай! Не беспокойся. С праздником! С Новым годом! – С Новым счастьем! Пример: Саша, желаю тебе больших успехов в личной жизни, долгих лет без забот.	Genitív podstatných mien	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu (súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu), samostatného písomného prejavu (opis pocitov, zážitkov, vyrozprávanie príbehu). Пísomné aj hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-naučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.	Naša predstava o živote v iných európskych krajinách. Ako Slovensko vnímajú cudzinci. Povolania budúcnosti.
	Кому-то что-нибудь пожелать. <i>Adresovať niekomu svoje želanie</i>				

**СПОСОБНОСТЬ 16 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОШЛО В ПРОШЛОМ»
УРОВЕНЬ B1**

Spôsobilosť č. 16 : „Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать на то, что произошло в прошлом <i>Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</i>	Вспомнить что-либо / кого-либо <i>Spomenúť si na niekoho/niečo</i>	Пять лет назад ... Сколько лет - сколько зим ... Как давно это было!	Minulý čas slovies	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu (súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu), samostatného písomného prejavu (opis pocitov, zážitkov, vyrozprávanie príbehu). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.	Ako si pripomíname významné výročia z osobného života na Slovensku/v cieľových krajinách (oslavy jubilea, výročie svadby a pod.).
	Высказать, что то что-то/кого-то забыл <i>Vyjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol</i>	Я не могу вспомнить ... Память меня подвела.			
	Напомнить <i>Pripomenúť niečo niekomu</i>	Вспомни ... Не забудь ... Запиши ...			
	Соболезновать <i>Kondolovať</i>	Разрешите выразить вам соболезнование ... Я вам искренне сочувствую ... Пример: Уважаемая Елена Сергеевна! Поздравляю Вас с наступающим Новым годом, желаю вам крепкого здоровья, успехов в работе и в личной жизни. Всего доброго! Пусть ...			
	Поздравлять <i>Gratulovať</i>				

**СПОСОБНОСТЬ 17 : «РЕАГИРОВАТЬ ПРИ ПЕРВОЙ ВСТРЕЧЕ»
УРОВЕНЬ В1**

Spôsobilosť č. 17 : „Reagovať pri prvom stretnutí“ Úroveň В1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Реагировать при первой встрече <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Представить кого-нибудь <i>Predstaviť niekoho</i>	Позвольте представить ... Мне хотелось бы представить вам ... Знакомьтесь ... Представьте меня, пожалуйста, этой даме ... Познакомьте меня ... Меня зовут ... Очень приятно. Как поживаете? А меня зовут ...	Rozkazovací spôsob slovíes	Komunikačný kontext sa realizuje písomne alebo ústne - formou dialógu, súvislého monológu (súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu), samostatného písomného prejavu (opis pocitov, zážitkov, vyrozprávanie príbehu). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni В1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.	Na základe prvého dojmu si často tvoríme názor na človeka. Témy, ktorým sa treba pri prvom stretnutí radšej vyhnúť. Prípitok.
	Реагировать на чье-то представление <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i> Приветствовать <i>Privítať niekoho</i>	Здравствуйтесь. Проходите ... Выпьем за здоровье ... Выпьем за лучшее будущее ... Я хочу предложить тост за ...!			
	Произнести тост <i>Predniesť prípitok</i>				

**СПОСОБНОСТЬ 19 : «ЗВОНИТЬ ПО ТЕЛЕФОНУ»
УРОВЕНЬ В1**

Spôsobilosť č. 19 : „Telefonovať“ Úroveň V1

Spôsobilosti	Funkcie	Апликация функции	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
ЗВОНИТЬ ПО телефону <i>Telefonovať</i>	Начать, поддерживать и закончить телефонный разговор <i>Začať rozhovor, udržiavať rozhovor, ukončiť telefonický rozhovor</i>	С вами говорит ... Вам звонит ... Вы ошиблись. Что ему (ей) передать? Кто его (её) спрашивает? Позвони (-те) попозже. До свидания.		Комуникаčný kontext sa realizuje formou nenáročného telefonického rozhovoru ústnou i písomnou formou . Texty sú písané hovorovým štýlom. Typy textov: krátke texty, telefonické rozhovory.	Telefónne čísla a ich zvláštnosti (presnosť, geografické zóny).

**СПОСОБНОСТЬ 20 : «ОБМЕНИВАТЬСЯ МНЕНИЯМИ, РАЗГОВАРИВАТЬ С КЕМ-ЛИБО»
УРОВЕНЬ B1**

Spôsobilosť č. 20 : „Vymieňať si názory, komunikovať s niekým“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Обмениваться мнениями, разговаривать с кем-либо</p> <p><i>Vymieňať si názory, komunikovať s niekým</i></p>	<p>Завести разговор <i>Začať rozhovor</i></p> <p>Вести разговор <i>Ujať sa slova v rozhovore</i></p> <p>Попросить слова <i>Vypýtať si slovo</i></p> <p>Вернуться к недоговорённому, если меня перебили <i>Vrátiť sa k nedopovedanejmu, keď ma prerušili</i></p> <p>Помешать в разговоре. <i>Zabrániť niekomu v rozhovore</i></p>	<p>Привет, как дела? Здравствуйте, как поживаете? Слушайте ...</p> <p>Насколько я знаю ... Вы слышали что ... Послушайте ...</p> <p>Можно мне сказать. Можно Вас перебить.</p> <p>Позвольте продолжить ... Я буду продолжать ...</p> <p>Молчи! Не перебивай меня!</p>		<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, (súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu), samostatného písomného prejavu (opis pocitov, zážitkov, vyrozprávanie príbehu). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Žiak môže zrozumiť podstatu spôsobom vyjadriť podstatu toho, čo si želá. Vie úspešne a bez pomoci pokračovať v rozhovore. Typy textov: krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.</p>	<p>Ako Slovensko vnímajú cudzinci.</p> <p>Aj k mladým ľuďom sa treba správať úctivo a svojim správaním im dávať príklad, ktorý budú nasledovať.</p> <p>Každý má právo vyjadriť svoj názor, či už je alebo nie je akceptovateľný.</p>

**СПОСОБНОСТЬ 21 : «ПОДГОТОВИТЬ ПРЕЗЕНТАЦИЮ»
УРОВЕНЬ B1**

Spôsobilosť č. 21 : „Vypracovať prezentáciu/prednášku“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Подготовить презентацию <i>Vypracovať prezentáciu/prednášku</i></p>	<p>Ввести тему, выразить основную мысль / мысли <i>Uviest' tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky)</i></p>	<p>Темой моего доклада / работы ...</p>		<p>Komunikačný kontext: sa realizuje formou monológu individuálne alebo vo dvojiciach formou ústnej prezentácie. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, rečníckym a publicistickým a administratívnym štýlom. Žiak vie správne štruktúrovať svoj prejav (prezentáciu) použitím najbežnejších formulácií a predniesť jasný a koherentný výklad, i keď občas mu chýba originalita a jemnosť. Typy textov: vzorové prezentácie na vybrané témy na počúvanie i čítanie.</p>	<p>Základné pravidlá prezentácie v cieľovom jazyku a ich obmeny vzhľadom na danú tému (literatúra, veda, technika, politika, atď.). Video prezentácie v cieľovom jazyku v porovnaní so slovenským jazykom. Jednoduché citáty a ich slovenské ekvivalenty.</p>
	<p>Ознакомиться с содержанием, с основой <i>Oboznamiť s obsahom/osnovou</i></p> <p>Конкретизировать тему и основу <i>Rozviesť tému a osnovu</i></p> <p>Перейти с одного пункта на другой <i>Prejsť z jedného bodu na iný</i></p> <p>Закончить своё выступление <i>Ukončiť svoj výklad</i></p>	<p>В своём докладе я буду говорить о ...</p> <p>Рассмотрим подробнее/глубже эту проблему ...</p> <p>Что касается ... Рассмотрим ...</p> <p>В конце ... Сделаем вывод ...</p>	<p>Sklňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámen, časovanie slovies.</p>		

**СПОСОБНОСТЬ 22 : «РАСШИРИТЬ/ДОПОЛНИТЬ СОСТАВЛЕННУЮ ПРЕЗЕНТАЦИЮ / ДОКЛАД»
УРОВЕНЬ B1**

Spôsobilosť č. 22 : „Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Апликация функции	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p>Расширить / Дополнить составленную презентацию / доклад</p> <p><i>Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku</i></p>	<p>Подчеркнуть, обратить внимание слушателей на ... <i>Podčiarknuť/dat' do pozornosti</i></p>	<p>Обратите внимание ...</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje formou monológu. Prezentuje sa jednotlivu alebo v dvojiciach. Forma: ústny prejav. Využíva sa rečnícky, hovorový štýl. Žiaci na úrovni B1 dokážu pracovať s textami rôznych štýlov, pričom rozlišujú základné prvky jednotlivých štýlov v texte a dokážu ich spracovať do formy prezentácie. Informácie dokážu spracovať do súvislého textu prezentácie alebo prednášky. Sú schopní vytvoriť logicky štruktúrovanú prezentáciu/prednášku: úvod, jadro, záver, zdôrazniť hlavné body prezentácie/prednášky, logicky a plynulo prepojiť jednotlivé časti aplikáciou spájajúcich fráz. Spracované texty sú písané hovorovým, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: články z novín, reportáže, správy a programy o aktuálnych udalostiach.</p>	<p>Prezentatívne techniky a frázy typické pre cudzojazyčné prezentácie (frázy používané v úvode – rétorické otázky, citáty, hlavnej časti – frázy prepájania jednotlivých častí, záver).</p> <p>Využívanie citátov (anglické, nemecké, francúzske, atď.)</p> <p>Prezentácie a osvojovanie si prezentatívnych techník v cieľových krajinách.</p>	<p>Prezentatívne techniky a frázy typické pre cudzojazyčné prezentácie (frázy používané v úvode – rétorické otázky, citáty, hlavnej časti – frázy prepájania jednotlivých častí, záver).</p> <p>Využívanie citátov (anglické, nemecké, francúzske, atď.)</p> <p>Prezentácie a osvojovanie si prezentatívnych techník v cieľových krajinách.</p>
	<p>Отойти от темы <i>Odbočiť od témy (digresia)</i></p>	<p>Мне хотелось бы ещё добавить ...</p>			
	<p>Вернуться к теме <i>Vrátiť sa k rovnodnej téme</i></p>	<p>Вернёмся к теме ... Продолжим ...</p>			
	<p>Привести пример <i>Uviesť príklad</i></p>	<p>Например, ... К примеру, ...</p>			
	<p>Цитата <i>Citovať</i></p>	<p>Так сказал ... Так говорил ... По мнению ... Как думает ...</p>			
	<p>Передать своими словами <i>Parafrazovať</i></p>				

**СПОСОБНОСТЬ 23 : «УЧАСТВОВАТЬ В ДИСКУССИИ / АРГУМЕНТИРОВАТЬ»
УРОВЕНЬ B1**

Spôsobilosť č. 23 : „Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Апликация функции	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Участвовать в дискуссии / Аргументировать Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať	Вести новую тему, новые пункты дискуссии Navrhnuť novú tému/nové body diskusie	Перейдём к новому вопросу ..	Komunikačný kontext prebieha ústnou formou s využitím rečníckeho, hovorového štýlu. Adresát (publikum) počas prezentácie má možnosť zasahovať, naznačiť svoj postoj, prerušiť a ovplyvniť ďalší priebeh diskusie. Texty: články, komentáre k správam. Osvojenie si jazykových prostriedkov pomáhajúcich zapojeniu sa do diskusie. Žiak je schopný zapojiť sa do diskusie a zmeniť alebo rozvetviť diskutovanú tému.	Typické frázy, ktorými sa zapája do diskusie. Televízne noviny, rozhovory.	
	Отказаться от дискуссии Odmietnuť diskutovať na ponúknutú tému/bod diskusie	Мы не будем обсуждать ...			
	Вернуться к теме Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie	Вернёмся к теме программы ...			

**СПОСОБНОСТЬ 24 : «УБЕДИТЬСЯ, ЧТО МОИ СЛОВА, ТО, О ЧЁМ Я ГОВОРИЛ, МОИ АРГУМЕНТЫ
БЫЛИ ПОНЯТЫ»
УРОВЕНЬ B1**

**Spôsobilosť č. 24 : „Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli
pochopené“ Úroveň B1**

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Убедиться, что мои слова, то, о чём я говорил, мои аргументы были поняты <i>Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené</i>	Убедиться в том, что слушатели меня поняли <i>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia</i>	Есть ли у вас вопросы? Вам понятно ... Я правильно вас понял, что ... Проверьте ...	Intonácia opytovacej vety bez opytovacieho zámena	Коммуникация пребывает в устной форме посредством диалога. Žiak už dokáže udržať rozhovor alebo diskusiu. Problém môže nastať pri formovaní vlastných myšlienok, ktoré nie sú vždy úplne zrozumiteľné. Vie však zareagovať na reakcie poslucháčov. Konštrukcie vývedí predstavujú už komplikovanejšie syntaktické konštrukcie. Typy textov: rozhovory, opisy, príbehy.	Besedy, mítingy, stretnutia s osobnosťami kultúrneho a spoločenského života cieľovej krajiny. Využívanie jednoduchších výrazov napomôže správne chápaniu poslucháčov.
	Убедиться в том, что я правильно понял высказанное <i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i>	Я правильно понял значение этого слова?			
Убедиться в правильности понимания проблемного слова, фразы <i>Požiadat o rotos pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy</i>	Заменить забытое / незнакомое слово <i>Nahradit' zabudnuté/neznáme slovo</i>	Скажите по-другому ... Подберите синоним ...			
	Искать слово, предложение <i>Hľadať slovo/vetu</i>	Не могу найти слово ...			
	Исправиться, вернуться к разговору <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i>	Простите, я был неправ (права). Извините, ещё хочу сказать ...			

**СПОСОБНОСТЬ 25 : «РАССКАЗАТЬ ЧТО-ЛИБО»
УРОВЕНЬ B1**

Spôsobilosť č. 25 : „Porozprávať niečo“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
<p style="text-align: center;">Рассказать что-либо <i>Porozprávať niečo</i></p>	<p>Рассказывать <i>Rozprávať príbeh</i></p>	<p>Слушайте ... Это произошло ...</p>		<p>Komunikačný kontext je založený na hovorovom a rečníckom štýle a prebieha formou monológu (opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehov) a dialógu. Žiak formuluje prejav v minulom čase pri využívaní opisných prvkov. Jednotlivé časti už dokáže prepájať na základe logickej postupnosti. Dokáže reagovať aj na otázky poslucháčov a ďalej pokračovať vo svojej výpovedi. Texty: klasické príbehy so zaužívanými formuláciami, eseje, úvaha, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.</p>	<p>Klasické príbehy jednotlivých krajín odražajúce kultúru, históriu, zvyklosti.</p>
	<p>Начать рассказ, историю, анекдот <i>Začať príbeh, historiku, anekdotu</i></p>	<p>Это случилось ... Не так давно ... Ну, слушайте ...</p>			
	<p>Закончить рассказ, историю <i>Zhmúť príbeh, historiku</i></p>	<p>В конце-концов ...</p>			

Odporúčané spôsobilosti

СПОСОБНОСТЬ 6: «ВЫРАЗИТЬ СВОИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЯ» УРОВЕНЬ B1

Spôsobilosť č. 6 : „Vyjadriť svoju schopnosť“ Úroveň B1

Выразить свои способности и умения <i>Vyjadriť svoju schopnosť</i>	Показать свои знания <i>Vyjadriť vedomosti/ poznatky/zistenia</i>	Доказано ... Всем известно, что ... Не секрет что ...	Časovanie slovesa znáť, уме́ть, мочь а іх správne používanie pri komunikácii.	
	Высказать своё незнание <i>Vyjadriť neznalosť</i>	Я не владею информацией, что ... Я не умею ... Мне это неизвестно.		
	Показать своё умение что-либо делать <i>Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	Я владею ... Я обладаю талантом ...		

**СПОСОБНОСТЬ 18 : «ПЕРЕПИСЫВАТЬСЯ»
УРОВЕНЬ В1**

Spôsobnosť č. 18 : „Korešpondovať“ Úroveň V1

Spôsobnosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Переписываться <i>Korešpondovať</i>	Начать письмо <i>Začať list</i>	Милая Маша! Привет, Саша!	Oslovenie
	Закончить письмо <i>Ukončiť list</i>	Надеюсь, что ты мне напишешь. От всего сердца ... Целую ...	
	Переписываться <i>Korešpondovať</i>	Пример: Мне нравится получать от тебя письма. Пиши. Не забывай!	

VI SLOVNÁ ZÁSoba

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. V osnovách, ktoré sa používali doteraz, bola slovná zásoba naznačená len vymedzením tematických okruhov pre jednotlivé ročníky ZŠ a SŠ, v rámci ktorých sa mal žiak vedieť vyjadriť. Zostávalo na učiteľovi, resp. na učebnici, ktorú používal, akú slovnú zásobu a v akom rozsahu si žiak osvojil.

Predložené osnovy prezentujú požiadavky na osvojenie si slovnej zásoby oveľa konkrétnejšie a sú založené na kritériách pre ovládanie cudzieho jazyka podľa úrovni (A1, A2, B1, B2) vymedzených v *Spoločnom európskom referenčnom rámci pre jazyky*. Autori osnov síce tiež vychádzajú z idey, že slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých prípadoch (najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike) prelína.

Prvým krokom bolo preto stanovenie základných tematických okruhov (spolu 21 tém), ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce základné témy, najmä podľa úrovni ovládania cudzieho jazyka. Všetky témy ako aj podtémy sú spoločné pre všetky jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách, avšak ich naplnenie konkrétnou slovnou zásobou je urobené pre každý jazyk zvlášť.

Druhým krokom bol teda výber základnej slovnej zásoby (pre úroveň A1 a A2) a jej rozšírenie o tematicky a štylisticky špecifickejšiu lexiku (pre úroveň B1 a B2) pre jednotlivé cudzie jazyky. Pri začleňovaní lexiky autori postupovali tak, že začali s výberom slovnej zásoby pre najnižšiu úroveň. Nižšia úroveň vždy tvorí základ pre navšenie lexiky na vyššej úrovni (až po úroveň B2).

Autori osnov si nenárokujú na absolutizáciu tohto dokumentu, t. j. že vyčerpali všetky možnosti začlenenia lexiky. Predmetný materiál by mal slúžiť ako východisko a základ pre výučbu a osvojenie si potrebnej slovnej zásoby, aby sa žiak (na úrovni A1 – B2) vedel relevantne dohovoriť v ústnej i písomnej forme v komunikačných situáciách zodpovedajúcich potrebám učiacich sa.

Témy pre komunikačné úrovne

Uvádžame zoznam tém pre komunikačné úrovne A1 až B2:

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina - vzťahy v rodine
Národnosť/štatná príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo

Domov a bývanie

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Zdravý spôsob života
Nemocnica a klinika, lekárň a lieky, poistenie

Doprava a cestovanie

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie

Učebné predmety

Pracovné činnosti a profesie

Školský systém

Celoživotné vzdelávanie

Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna

Počasiе

Rastliny/flóra

Klíma

Človek a jeho životné prostredie

Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Knihy a čítanie

Rozhlas, televízia a internet

Výstavy a veľtrhy

Kultúra a jej vplyv na človeka

Umenie a rozvoj osobnosti

Stravovanie

Stravovacie návyky

Mäso a mäsové výrobky

Zelenina a ovocie

Nápoje

Cestoviny a múčne výrobky

Mliečne výrobky

Stravovacie zariadenia

Príprava jedál

Kultúra stolovania

Zdravá výživa

Multikultúrna spoločnosť

Cudzí jazyky

Rodinné sviatky

Cudzojazyčná komunikácia

Štátne a cirkevné sviatky

Zvyky a tradície v rôznych krajinách

Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Obliekanie a móda

Základné druhy oblečenia

Odevné doplnky

Výber oblečenia na rôzne príležitosti

Druhy a vzory odevných materiálov Móda a jej trendy

Šport

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Športové disciplíny

Význam športu pre rozvoj osobnosti

Nové trendy v športe

Fair play športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia

Pošta a telekomunikácie

Druhy a spôsoby nákupu a platenia

Hotely a hotelové služby

Centrá krásy a zdravia

(kaderníctva, fitnes, ...)

Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely

Moja krajina a moje mesto

Geografický opis krajiny

Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia

Kultúra a jej formy

Umenie – spoločnosť – kultúra

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok

Formy komunikácie

Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže

Vzťahy medzi rovesníkmi

Generačné vzťahy

Predstavy mládeže o svete

Zamestnanie

Pracovné pomery a kariéra

Platové ohodnotenie

Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy

Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály

Pozitívne a negatívne vzory

Slovensko

Geografické údaje

História

Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje

História

Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Wybraná povinná lexika pre komunikačnú úroveň B1

Témy/Všobecné/ Podtémy	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1
1 Rodina a spoločnosť - Osobné údaje - Rodina - vzťahy v rodine - Národnosť/štátna príslušnosť - Tlačivá/dokumenty - Vzťahy medzi ľuďmi - Náboženstvo	Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine имя, фамилия, девочка, семья, папа, мама, ребёнок, дети, сын, дочка, бабушка, дедушка, внук, внучка, дядя, тётя, двоюродный брат, двоюродная сестра, жить, работать, профессия, инженер, врач, медсестра, водитель, официант, официантка, служащий, служащая, предприниматель, предпринимательница, экономист, звать, меня зовут, представить, познакомиться, познакомиться, подруга, друг, любить, отдыхать, играть, должен, должна, должны, помогать, надо, мыть, посуду, вытирать, поливать, пыль, выносить, мусор	A1 + Národnosť/štátna príslušnosť Tlačivá/dokumenty русский, русская, русские, словак, словачка, словаки, имя, отчество, родиться, в 1978 году, 12.12. 1978, гражданин, гражданка, граждане, анкета, паспорт, заграничный паспорт (загранпаспорт), свидетельство о рождении, заполнить, замужем, не замужем, жениться, женат, неженат	A2 + Vzťahy medzi ľuďmi брак гражданский/церковный, бракосочетание, регистрация, венчание, бракоразводный процесс, золовка, опекун, опекать, пособие, декретный отпуск, уходить в декрет, кокетничать, поддерживать, обеспеченный, благосостояние, содержать, изменять, измена, свадьба, молодожёны, молодожёны, жених, невеста, муж, жена, супруг, супруга, обручение, обручаться, обручальное кольцо, встречаться, целовать/поцеловать (-ся), свидание, свидание,

	<p>дворец бракосочетания, отчим, мачеха, падчерица, пасынок, усыновить, родственник, родственница, племянник, племянница, новорожденный, тесть теща, свёкор, свекровь, развод, разводиться/развестись, алименты, мать-одиночка, няня, заботиться, воспитывать, благополучный, уважать, бытовые проблемы, неполная семья, сирота, бездетный, многодетный, взаимопонимание, ценить, любовник, любовница, конфликт, ухаживать, свидетель, свидетельница, медовый месяц</p>
--	---

<p>2 Domov a bývanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mój dom/byt - Zariadenie bytu - Domov a jeho okolie - Bývanie v meste a na dedine - Spoločnosť a životné prostredie - Spoločnosť a jej životný štýl 	<p>Mój dom/byt Zariadenie bytu</p> <p>город, деревня, жить, дом, этаж, подъезд, лифт, комната, квартира, однокомнатная, двухкомнатная, трёхкомнатная, четырёхкомнатная, большая, маленькая, светлая, тёмная, уютная, большая, высокие, низкий, гостиная, детская, кабинет, спальня, кухня, ванная, туалет, балкон, лоджия, гардероб, помещение, прихожая, коридор, кровать, диван, кресло, удобный, ковёр, телевизор, стенка, лампа, плита (газовая), посуда, электрическая), стакан, убирать, спать, между, посреди, перед, за, под, над, далеко, недалеко, близко, электроприборы, холодильник, морозильник, стиральная машина, микроволновая печь, пылесос, утюг, видеонаблюдение, музыкальный центр, мебель, вешалка, настольная, ночная лампа, занавеска, бельё</p>	<p>A1+ Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine</p> <p>дом, частный, собственный, вилла, коттедж, панельный, кирпичный, многоквартирный, высотный, окрестность, зелень, переехать, удобство, вид, доволён, планировка, смежный, отдельный, выходить, сдавать, необходимый, мусорное ведро, чистить, пылесосить, убирать/убрать, стирать/выстирать, гладить, сквородка, устраивать, снять/снимать, объявление, новоселье, обмен, поменять, поменять, разделить, расположить, (-а, -о, -ы), около, поделить, возле, лежать, стелить/постелить, просторный, слева, справа, снимать квартиру, наводить/навести порядок, огород, сад, сажать, разводить</p>	<p>A2+ Spoločnosť a životné prostredie</p> <p>окружающая среда, удовлетворять, запросы, защита, фильтры, загрязнение, мусор, свалки, безотходный, отходы, радиоактивные вещества, концентрация опасных веществ, радиационная опасность, подписание кампании, чистота, воздух, изучать, растения, животные, решать, экологические проблемы, охрана, нарушение, экология, загрязнение, специалисты, игнорировать, оставлять, закон,</p>
--	--	--	---

<p>3 Ľudské telo, Starostlivosť o zdravie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ľudské telo - Fyzické charakteristiky - Charakterové vlastnosti človeka - Choroby a nehody - Hygiena - Starostlivosť o telo - Zdravý spôsob života - Nemocnica a klinika, lekáreň - a lieky, poisťenie 	<p>(постельное)</p> <p>Ľudské telo Fyzické charakteristiky</p> <p>человек (люди), голова, волосы (короткие, длинные, светлые, тёмные, каштановые, рыжие), блондин, блондинка, брюнет, брюнетка, лицо (круглое, продолговатое, смуглое, бледное, доброе, злое, в веснушках), нос (курносый, длинный, маленький, орлиный, картошкой), рот, губы, ухо (уши), глаз (-а), голубые, синие, карие, чёрные, шея, язык, зуб, щека, борода, усы, плечо, туловище, грудь, живот, спина, рука, нога, палец, возраст, юноша, молодой, пожилой, старый, мужчина, старик, девушка, женщина, старуха, рост,</p>	<p>A1+</p> <p>Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody</p> <p>Charakterové vlastnosti človeka</p> <p>Choroby a nehody</p> <p>характер, темперамент, сангвиник, холерик, меланхолик, флегматик, дружелюбный, скучать, жизнерадостный, преодолеть, отзывчивый, врожденный, нервный, система, уравновешенный, возбудиться, успокаиваться, общительный, жестикулировать, вспыльчивый, удача, добиться, легко ранимый, обдумать, упрямый, поведение, раздражительный, подражать, трудность, одиночество, нерешительный, робкий, смелый, трусливый, честный, нечестный, весёлый, грустный, температура, градусник (термометр), повысить, понизиться, болеть/ заболеть чем?</p>	<p>смог, принять, меры предосторожности, очистные сооружения, атомные электростанции, излучение, глобальное потепление, кислотные дожди</p> <p>A2+</p> <p>Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života</p> <p>вегетарианец, вегетарианка, диетическое питание, рациональное здоровое питание, усиленное питание, диета, не употреблять наркотики, наесться, обжеститься, голодать, гречка, дрожжи, двигаться, равновесие, физическое и душевное здоровье, профилактика, проходить обследование, чистить зубы, умываться, принимать душ,</p>
---	---	---	---

<p>4 Doprava a cestovanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dopravné prostriedky - Osobná doprava - Príprava na cestu a cestovanie - Turistika a cestovný ruch - Problémy cestných, železničných a 	<p>средний, высокий, низкий</p>	<p>ангиной, гриппом, болит (болят) что? горло, ноги, желудок, сердце, лёгкие, болезнь, заболевание, воспаление лёгких, туберкулёз, простуда, насморк, перелом, головная боль, состояние здоровья, участковый врач, педиатр, терапевт, дантист, глазной врач (окулист), регистратура, участковый врач, жаловаться, беспокоить, простудиться, дышать, дыхание, осмотреть, медицинский осмотр, проверить, рентген, направление, перелом, выздоровливать/выздороветь, зрение, близорукость, близорукий, дальновзоркость, дальновзоркий, машина скорой помощи, вызывать, сделать укол, кровь, сдать кровь на анализ</p>	<p>делать зарядку, соблюдать гигиену</p>
<p>4 Doprava a cestovanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dopravné prostriedky - Osobná doprava - Príprava na cestu a cestovanie - Turistika a cestovný ruch - Problémy cestných, železničných a 	<p>Dopravné prostriedky</p> <p>транспорт, городской, трамвай, троллейбус, автобус, машина, автомобиль, такси, метро, водитель, таксист, пассажир, самолёт, аэропорт, вокзал, расписание поездов, идти, ходить, ехать, ездить, пешком, пройти, проехать, перейти, перекрёсток, переход, светофор, осторожно, свет,</p>	<p>A1 +</p> <p>Osobná doprava</p> <p>Príprava na cestu a cestovanie</p> <p>отпуск, путешествие, путешествовать, посетить, поехать, побывать, отдыхать/отдохнуть, во время каникул, турист, туристическое агентство (турагентство), путёвка, путешественник, проводник (-ница), приземлиться, рекомендовать, остановиться</p>	<p>A2+</p> <p>Turistika a cestovný ruch</p> <p>отправиться, турпоход, поход, vybrat', маршрут, карта, переночевать, продлить, сократить,</p>

<p>Ieteckých sietí</p>	<p>билет, пластиковая карта, компостер, турникет, остановка, стоянка такси, станция, войти, входить, выйти, выходить, спуститься, подняться, номер, посетить, пешеход, железная дорога, поезд, скорый, пригородный, электричка, вагон</p>		<p>перенести, срок, совершить/отложить, стажировка, командировка, автотуризм, пребывание, турбаза, кемпинг, взморье, круиз, тур, прогулка, экскурсия, кража, грабёж, турфирма, стоймость, льготный, планировать, обменять деньги, справка, отдыхающий, путешественник, курортник</p>
<p>5 Vzdelávanie a práca - Škola a jej zariadenie - Učebné predmety - Pracovné činnosti a</p>	<p>Škola a jej zariadenie Učebné predmety школа, класс, парта, доска, стул, стол, шкаф, полка, окно, дверь, стенгазета, школьные принадлежности, тетрадь,</p>	<p>A1+ Pracovné činnosti a profesie работать, преподавать, преподаватель, преподавательница, директор, завуч, завхоз, посещать, сдавать/сдать, экзамен,</p>	<p>A2+ Školský systém Celoživotné vzdelávanie школа, начальная, основная, средняя, гимназия, коммерческое училище, специальные языковые школы,</p>

<p>profesie - Školský systém - Celoživotné vzdelávanie - Pracovné podmienky</p>	<p>учебник, ручка, пенал, карандаш (простой, цветной), дневник, классный журнал, резинка, линейка, портфель, рюкзак, фломастер, мел, губка, тряпка, ученик, ученица, ученики, школьник, школьница, школьники, одноклассник, предмет, урок, занятие, перемена (большая, маленькая), отметка, оценка, диктант, контрольная работа, отличник, хорошист, троечник, двоечник, второгодник, учебный год, четверть, полугодие, каникулы, дежурный, расписание уроков, родной язык, иностранный язык, русский язык, словацкий язык, литература, английский язык, немецкий язык, математика, физика, история, география, обществоведение, биология, химия, физкультура, информатика, сочинение, пенне, рисование, кружок, стихотворение, кабинет, физкультурный зал, раздевалка, учительская, учить, учиться, писать, читать, изучать, говорить, сказать,</p>	<p>поступать/поступить, закончить, успеваемость, сочинение, изучать, беседовать, задавать, отвечать, списывать, факультатив, образование, среднее, высшее, будущее, настоящее, престижный, влиять, выбор, заработная плата (зарплата), маляр, визажист, токарь, столяр, электромонтер, машинист, парикмахер, авторитет, пользоваться авторитетом, университет, певец, певица, строитель, балерина, специальность, менеджер, программист, кассир, фермер</p>	<p>классы с углубленным изучением математики / информатики, языков/ интернат, студенческое общежитие, лицей, колледж, академия, институт, техникум, вуз, университет, вступительные экзамены, выпускной экзамен, свидетельство, готовиться, волноваться, экзамен на аттестат зрелости, пригодиться, записаться, курсы, усердно, регулярно, пятибалльная система, государственная, частная, церковная школа, содержание, решать, задачи, выучить, шпаргалка, провалиться,</p>
---	--	---	--

	<p>рассказать, рассказывать, слушать, смотреть, отвечать, ответить, считать, переводить, перевести, знать, открыть, закрыть, встать, вставать, класть, положить, взять, брать, поднять, поднимать, рисовать, стирать, стереть, присутствовать, отсутствовать, преподавать, строгий, любимый, справедливый, хороший, интересный, пример, образец, цвет, красный, синий, чёрный, белый, зелёный, коричневый, оранжевый, розовый, фиолетовый</p>		<p>присутствовать, пропустить/пропускать, прогуливать, отсутствовать, прогульщик, замечание, вызвать, исключить, учебный год, первое-второе полугодие, четверть, пройти, практика-курсы, подать, заявление, выпускник, выпускной бал, библиотека, предъявить, студенческий билет, получить, читательский билет, библиотекарь, читальный зал, требование, дипломная работа, аспирант, аспирантура, заочник, заочница, абитуриент, ассистент, бакалавр,</p>
--	---	--	---

<p>6 Ľlovek a príroda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvieratá/fauna - Počasie - Rastliny/flóra - Klíma - Ľlovek a jeho životné prostredie - Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia 	<p>Zvieratá/ rastliny Počasie</p> <p>домашние животные, гулять, кормить, собака, порода, дворняжка, породистая, шерсть, морда, хвост, лапа, вид, кошка, корова, лошадь, коза, овца, кролик, свинья, домашняя птица, курица (куры), гусь, утка, индюк, дикие животные, зоопарк, волк, лиса, олень, кабан, горный козёл, птицы: орел, сокол, воробей, ворона, синица; летать, улетать, прилетать, погода, хорошая, плохая, прекрасная, чудесная, пасмурная, ненастная, холодная, морозная, переменная, облачный, жаркий, туман, дождливый, ветреный, безветренный, светит солнце, идёт дождь, дует ветер, слабый, сильный, умеренный, осадки, молния сверкает, гром гремит, градус, термометр, мороз, жара, природа, времена года, весна,</p>	<p>A1+ Životné prostredie</p> <p>цветок, роза, тюльпан, пеларгония, подснежник, фиалка, дерево, фруктовые деревья, яблоня, груша, вишня, черешня, листовые деревья, хвойные, береза, дуб, тополь, ольха, ель, сосна, пихта, лес (смешанный, хвойный), выращивать/вырастить, ботанический сад, сажать, пшеница, рожь, кукуруза</p>	<p>A2+ Podnebie</p> <p>тундра, тайга, степь, субтропики, климат, умеренный, континентальный, морской, ядовитый, туризм, альпинизм, движение, скорость, фонд, водопад, скала, радиация, лесник, уникальный, кислород, охота, охотиться, космос, таять, ледник, континент,</p>	<p>магистр, магистратура</p>
---	---	---	--	----------------------------------

	лето, осень, зима		<p>земной шар, глобус, родник, прилив, отлив, цунами, потоп, гейзер, вулкан, хищник</p>
<p>7 Voľný čas a záľuby - Záľuby - Knihy a čítanie - Rozhlas, televízia a internet - Výstavy a veľtrhy - Kultúra a jej vplyv na človeka - Umenie a rozvoj osobnosti</p>	<p>Záľuby свободное время, увлечение, хобби, кататься на санках, на коньках, на лыжах, на велосипеде, на лодке, на роликовых коньках, играть в футбол, лепить снежную бабу, играть в снежки, купаться, загорать на солнце, кино, фильм, книга, радио, музыка, популярная, классическая, собирать, коллекционировать, коллекция, салфетка, открытка, наклейка, марка, плакат, значок, этикетка, монета, фотография, играть на компьютере, танцевать, заниматься, музыкальный инструмент, гитара, скрипка, рояль (фортепьяно), труба,</p>	<p>A1+ Knihy a čítanie Rozhlas, televízia a internet художественная литература, рассказ, сказка, писатель, писательница, печатать, произведение, повесть, новелла, роман, фельетон, лауреат, премия (Нобелевская, Оскар), всемирно известный, знаменитый, выдающийся, нравиться/понравиться, музыка, популярная, классическая, оркестр, дирижёр, композитор, певец, музыкант, пол-группа, солист, балет, опера, оперетта, мюзикл, песня, романс, посещать/посетить, средства массовой информации, пресса/печать, газета (ежедневная), еженедельная ежемесячная подписываться/подписываться,</p>	<p>A2+ Výstavy a veľtrhy Kultúra a jej vplyv na človeka ярмарка, машина, электроника, картины, фотографии, товары, рынок, акция, посетитель, благотворительный, вернисаж, открытие, экспозиция, выставка, оформлять, скульптурная группа, демонстрировать,</p>

<p>8 Stravovanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stravovacie návyky - Mäso a mäsové výrobky - Zelenina a ovocie - Nápoje - Cestoviny a múčne výrobky - Mliečne výrobky - Stravovacie 	<p>флейта, аккордеон, компакт-диск, журнал, петь, исполнять, интересоваться (-ся), записывать (-ся), записывать, путешествовать, отдыхать, летний детский лагерь, палатка, костёр, поездка</p>	<p>вчерашний, сегодняшний, журнал, радиовещание, радиостанция, передавать/передать, радиопередача, телевидение, программа, телеканал, новость, известие, телеведущий, , молодёжный, музыкальный, спортивный, научно-популярный, экран, цветной, чёрно-белый, сеанс, утренний, вечерний, снять/снимать, фильм, развлекательный, афиша, трагедия, комедия, кинорежиссёр, кинооператор, киностудия, кинофестиваль, художественный, документальный, приключенческий, исторический, кинокомедия, фильм ужасов, детективный, фантастика, вестерн, боевик Интернет электронная почта</p>	<p>претендовать, оценивать, международный, выставочный центр, участвовать, комплекс, проводиться, спонсор, стенд, ассортимент, гарантии, каталоги, прейскуранты, модель, контакт, сотрудничество, углубить, встречи</p>
<p>8 Stravovanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stravovacie návyky - Mäso a mäsové výrobky - Zelenina a ovocie - Nápoje - Cestoviny a múčne výrobky - Mliečne výrobky - Stravovacie 	<p>Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje</p> <p>меню, закуска, холодный, горячий, завтрак, обед, ужин, первое, второе, третье, мясо: говяжье (говядина), свиное (свинина), баранина; сахар, шоколад, фрукты, яблоки,</p>	<p>A1+ Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky</p> <p>хлеб, булочка, рожок, мучное блюдо, тесто, пирог, пирожок, пирожное, торт, вермишель, макароны, спагетти, пельмени, сметана, сливки, взбитые сливки, йогурт, сыр, творог, молоко, масло, кефир</p>	<p>A2+ Stravovacie zariadenia Príprava jedál</p> <p>ресторан, кафе, закусочная, кондитерская, бистро, буфет, столовая,</p>

<p>zariadenia - Priprava jedál - Kultúra stolovania - Zdravá výživa</p>	<p>груши, сливы, лимон, банан, арбуз, черника, земляника, овощи: картошка, капуста, морковь, перец, помидор, свёкла, петрушка, укроп, салат, перец, огурец, напитки: чай, какао; конфета, суп, овощной, мясной, куриный, борщ, рецепт, сок, фруктовая вода, минеральная вода, пепси-кола, ветчина, колбаса, сыр, котлеты, жареный, варёный, печёный, мороженое, рис, тарелка, глубокая, мелкая, чашка, вилка, нож, ложка, столовая, чайная, кофейная, кастрюля, чайник, есть, пить</p>		<p>кулинария, официант, готовить/приготовить, кипятить/вскипятить, жарить/пожарить, тушить/потушить, тереть/потереть/натереть, резать/порезать/нарезать, варить, печь/испечь, обвалять, ополоснуть, пропустить, размолоть, измельчить, фаршировать, шинковать/нашинковать, подлить, заправить, взбить, замесить, откупорить, поднять, раскатать</p>
<p>9 Multikultúrna spoločnosť - Cudzie jazyky - Rodinné sviatky - Cudzozajazčná</p>	<p>Cudzie jazyky Rodinné sviatky язык, родной, чужой, словацкий, русский, английский, немецкий, кастрюля, чайник, есть, пить</p>	<p>A1+ Cudzozajazčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky иностранец, иностранные языки, славяне, славянский, чешский,</p>	<p>A2+ Zvyky a tradície v rôznych krajinách Jazyk a komunikácia соблюдать традиции, мультикультурный,</p>

<p>komunikácia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Štátne a cirkevné sviatky - Zvyky a tradície v rôznych krajinách - Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií 	<p>поздравлять, праздник, семейный, праздновать, день рождения, именины, дарить, подарок, гость, хозяин, хозяйка, хозяйва, домохозяйка, гостеприимный, добро пожаловать</p>	<p>польский, французский, испанский, итальянский, венгерский, немецкий, Новый год, День Конституции, Сочельник, Рождество, Масленица, Страстная пятница, Пасха, канун, День Независимости, День защитника отечества</p>	<p>обычай, ритуал, владеть, гуляние, вечеринка, национальный костюм, венок, этнография, представитель, нация, национальный, примета, суеверие, хранить, передавать, наследие, сокровище, привычка, интернациональный, взаимопонимание</p>
<p>10 Obliekanie a móda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základné druhy oblečenia - Odevné doplnky - Výber oblečenia na rôzne príležitosti - Druhy a vzory odevných materiálov 	<p>Základné druhy oblečenia</p> <p>одежда, пальто, плащ, шуба, платье, блузка, брюки, джинсы, юбка, платье, рубашка, комбинезон, джемпер, свитер, куртка, сарафан, купальник, плавки, костюм, пиджак, жилет, носки, чулки, колготки, гольфы, сапоги, ботинки, туфли, сандалии, кроссовки, кеды,</p>	<p>A1+</p> <p>Odevné doplnky</p> <p>головные уборы, фуражка, кепка, шапка (меховая, вязаная), панама, бейсболка, берет, галстук, халат, пижама, трусы, жакет, бюстгальтер, комбинация, валенки, аксессуары, перчатки, зонт, пояс, ремень, сумка, галстук, украшения, браслет, серьги, кольцо, перстень, кулон,</p>	<p>A2+</p> <p>Výber oblečenia na rôzne príležitosti</p> <p>Druhy a vzory odevných materiálov</p> <p>ткань, хлопчатобумажный, льняной, лён, бархат, фланель, шерсть, шёлк,</p>

<p>- Moda a jej trendy</p>	<p>тапочки, босоножки, кофта, пуловер, шарф, варежки, перчатки, носить, надевать, одевать, одеваться, размер, мне идёт это платье (не идёт)</p>	<p>брошь, цепочка, бусы, бижутерия, одеваться модно, со вкусом</p>	<p>натуральный, синтетика, трикотаж, кружево, мех, яркий, одноцветный, однотонный, блестящий, гладкий, узор, рисунок, оттенок, редкий, плотный, нарядный, выходной, праздничный, будничный, кнопки, пуговицы, застёжка, молния, портной, свободный покрой, карман, мини, миди, макси, стиль, ткань в клетку (клетчатая), в цветочек (цветастая), в горошек, в полоску</p>
----------------------------	---	--	---

			(полосатая)
11 Šport - Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne - Športové disciplíny - Význam športu pre rozvoj osobnosti - Nové trendy v športe - Fair play - Športového zápolenia	Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne футбол, баскетбол, волейбол, хоккей, слалом, гандбол, фигурное катание, гимнастика, плавание, биатлон, бобслей, теннис, настольный теннис, бокс, лёгкая атлетика, соревнования, бегать/бежать, гребя, прыгать, прыжок (тройной), метать, метание, диск, копьё, толкать, толкание, ядро, конный, верховая езда, проходить/пройти, гимнаст, чемпион (-ка), пятиборье, пятиборец, дзюдо, борец, велоспорт, фехтование, парусный спорт, победа, победитель, побеждать/победить, заниматься чем?	A2+ športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti болельщик, заниматься, играть, бросать, гребной спорт, гребные гонки, парусный спорт, плавать – брассом, кролем, стилем баттерфляй, вольный стиль, водное поло, поддерживать, байдарочный спорт, парусные гонки, рыбная ловля, гандбол, спортивная гимнастика, велогонка, скачки, легкоатлет, эстафета, кросс, забег, ходьба,	

<p>12 Obchod a služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nákupné zariadenia - Pošta a telekomunikácie - Druhy a spôsoby nákupu a platenia - Hotely a hotelové služby - Centrá krásy a zdravia - Kultúra nakupovania a služieb 			<p>тяжелоатлет, штангист, штанга, классическая борьба, вольная борьба, схватка, стройная фигура, уверенность в себе, терпеливость, физическая сила, дисциплина, рассудительность</p>
<p>12 Obchod a služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nákupné zariadenia - Pošta a telekomunikácie - Druhy a spôsoby nákupu a platenia - Hotely a hotelové služby 		<p>Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie</p> <p>торговый центр, самообслуживание, отдел (мясной, хлебный, овощной, кондитерский, мебельный, обувной), кассир, крупный, услуга, бюро услуг, коммунальные услуги, ремонт, ремонтировать/отремонтировать, чинить/починить, исправлять/исправить, ремонт обуви, сапожник, ремонт часов, часовщик, срочный, химчистка, пункт обмена валюты, телеателье, фотоателье, прачечная, отдать/сдать, почта, письмо, телеграмма, отправлять/отправить, получить/получить,</p>	<p>A2+</p> <p>Druhy a spôsoby nákupu a platenia Hotely a hotelové služby</p> <p>оптом розница, автосервис, наличные, безналичный расчёт, кредитная карта, заключить, евро, распродажа, предварительный, заказ, заказывать/заказать, обслуживать/обслужить, кредит, предъявить, предлагать,</p>

		звонить/позвонить, мобильный телефон, кабельное телевидение	упаковка, банка, пачка, пакет, кулёк, набор, коробка, заказчик, клиент, бартер, обмен, эффективный, нестандартный, бронировать/забронировать, отель, пансион, апартаменты, номер, односторонний, администратор, регистрация, сервис, освободить номер
13 Krajiny, mestá a miesta - Krajiny a svetadiely - Moja krajina a moje mesto - Geografický opis krajiny		Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto Европа, Азия, Америка (Северная, Южная), Австралия, государство, страна, край, озеро, река, море, океан, Атлантический, Северный Ледовитый, Тихий, Индийский, омывать, возвышенность, равнина,	A2+ Geografický opis krajiny страны света, север, юг, запад, восток, северо-запад, северо-восток, юго-запад, юго-восток, квадратный километр, широта, долгота,

<p>- Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest</p>	<p>низменность, остров, полуостров, полосу (Северный, Южный), город, улица, площадь, столица, здание, кинотеатр, жителя, старинный, современный, башня, цирк, музей, находится, далеко, близко, недалеко от, показать, центральный, памятник, парк, завод, фабрика, осмотр, курортный городок, федерация, федеративный, государственный, флаг, гимн, герб, протянуться, положение, географический, город-миллионер, автономный, многочисленный, граница, граничить, округ, зона, побережье, заходить, явление, город-порт, торговый, крепость, бастион, традиция, фонтан, древний, монастырь, битва, торговля, торговый, путь, военный, флот, князь, княжество, нашествие, разрушать/разрушить, восстанавливать/восстановить, архитектор, награда, палата, значение, движение, северное сияние, в честь, император, дворянин</p>	<p>пояс, граничить, протяженность, составляет, занимать, покрывать, проходить, доходить, переходить, тянуться, соприкасаться, пересекать, пещера, вершина, хребет, горы, низменность, бассейны, промышленность / тяжёлая, легкая/, сырьё / ценное, собственное, привозное/, запасы сырья, снабжать, обрабатывать, перерабатывать, уголь, торф, руда /железная, медная, урановая, кобальтовая .../, фосфориты, гранит, цветные металлы,</p>
--	--	--

			<p>гидроэлектростанция, электростанция, атомная электростанция, теплоэлектростанция металлургия /чёрная, цветная/, сталь, нефть, газ, алмазы, полезные ископаемые, машиностроение, промышленность /химическая, деревообрабатывающая, строительная, резиновая, текстильная, пищевая, стеклянная, полиграфическая .../</p>
<p>14 Kultúra a umenie - Druhy umenia - Kultúra a jej formy - Umenie – spoločnosť – kultúra</p>			<p>Druhy umenia Kultúra a jej formy кинемаатограф, живопись, музыка, литература, музыка, театр, художник, живописец, жанр, пейзаж, портрет, натюрморт, бытовой,</p>

			<p>исторический, батальный, мольберт, драматический, миниатюра, любительский, цирк, экспозиция, оформлять, статуя, статуэтка, прикладное, изобразительное, музыкальное, скульптура, мозаика, проект, репродукция, графика, зодчий, реставратор, реставрировать, украшать, архитектура, зодчество, писать, резать, лепить, творить, создавать/создать</p>
15 Človek			Jazyk ako dorozumievací prostriedok

<p>a spoločnosť; komunikácia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jazyk ako dorozumievací prostriedok - Formy komunikácie - Kultúra komunikácie 		<p>Formy komunikácie</p> <p>этика, общение, коммуникация, воспитание, воспитанный, послушный, вербальный, невербальный, недопонимание, непонимание, стараться, пытаться, дистанция, секретность, обсуждать, аудитория, слушатель, читатель, поведение, стандарт, вести себя, общий язык, договариваться, ссориться, конфликтовать, доброжелательный, тон, мнение, сленг, речь,</p>
---	--	---

			<p>тост, произносить тост, печатать, жест, жестикулировать, мимика, улыбаться, смеяться</p>
<p>16 Mládež a jej svet - Aktivity mládeže - Vzťahy medzi rovesníkmi - Generačné vzťahy - Predstavy mládeže o svete</p>			<p>Aktivity mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi объединяться, подрабатывать, знак, водительские права, стажировка, тусовки, пирсинг, бейсбол, татуировка, скейт, ролики, роллеры, сноуборд, панк, панки, металл, металлисты, путешествовать, скинхэды, скачать,</p>

			<p>ноутбуки, чат, sms-сообщение, камуфляжный, причёска, толпа, максимализм, компания, собственный, рэперы, хиппи, байкеры</p>
<p>17 Zamestnanie - Pracovné pomery a kariéra - Platové ohodnotenie - Nezamestnanosť</p>			<p>Pracovné pomery a kariéra предприятие, офис, фирма, общество, страховое общество, частное предприятие, торговое предприятие, компания, менеджмент, центр, агентство, турагентство, институт, бюро, отдел, банк, ферма,</p>

			кооператив, работник, директор, заместитель, менеджер, начальник, заведующий, сотрудник, токарь, слесарь, банкир, коммерсант, изобретатель, бизнесмен, руководить, сотрудничать, поступить, подать заявление, принять, уволить, снять, назначить, должность, умственный труд, физический труд, выпускник, интенсивный, поступить, перспективный, напряжённый, делать карьеру, карьерный рост,

			<p>продвигаться по службе</p>
<p>18 Veda a technika v službách ľudstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technické vynálezy - Vedecký pokrok 			
<p>19 Vzory a ideály</p> <ul style="list-style-type: none"> - Človek, jeho vzory a ideály - Pozitívne a negatívne vzory 			
<p>20 Slovensko</p> <p>+13</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície 			
<p>21 Krajina, ktorej jazyk sa učím</p> <p>+13</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície 			

VII Učebné plány

Schválená koncepcia cudzích jazykov v ZŠ a SŠ, ktorá bola prijatá dňa 12. septembra 2007 uznesením vlády SR č.767/2007, stanovuje zavedenie cieľového modelu do praxe v prechodnom období päť až osem rokov. Navrhované modely učebného plánu vychádzajú zo súčasného stavu a predpokladajú rad postupných zmien pre dosiahnutie všeobecného cieľa: *dosiahnutie komunikačnej úrovne B1/B2 podľa SERR v prvom CJ a komunikačnú úroveň A2/B1 podľa SERR v druhom CJ u všetkých žiakov edukačného systému v SR po skončení strednej školy a uznanie dosiahnutého jazykového vzdelania vo všetkých členských štátoch Európskej únie a Rady Európy.*

Z daného dôvodu je nevyhnutné ponúknuť model pre prechodné obdobie, ktorý zabezpečí kvalitu, efektivitu a koherenciu zavedenia cieľového modelu všetkým školám podľa ich možností a reálneho harmonogramu implementácie.

Prechodný model si môže škola zvoliť pri implementácii prvého cudzieho jazyka, ale do troch rokov/max. piatich rokov od začiatku doby implementácie musí prejsť na cieľový model od 3. ročníka ZŠ.

Druhý CJ sa zavedie v prechodnom období 8 rokov, v súlade s možnosťami škôl zabezpečiť kvalifikovanú výučbu 2. cudzieho jazyka. V prípade, že škola dokáže podľa presne stanovených kritérií zabezpečiť cieľový model skôr, môže ho uviesť po rozhodnutí vedenia školy do praxe.

Zavedenie nového modelu so všetkými náležitosťami sa začne realizovať od školského roka 2009/2010 **povinným zavedením jednotného variantu učebného plánu** ako to stanovuje model pre prechodné obdobie, t. j. od 5. ročníka ZŠ v prvom CJ v hodinovej dotácii 4 hodiny týždenne. V prípade, že škola disponuje kvalifikovaným učiteľom 1. stupňa môže prejsť na cieľový model pre prvý cudzí jazyk ihneď od začiatku zavádzania koncepcie do praxe. Cieľový model pre prvý cudzí jazyk sa bude zavádzať v prechodnom období 3 - 5 rokov, v súlade s možnosťami škôl zabezpečiť kvalifikovanú výučbu prvého CJ.

Pod pojmom kvalifikovaný učiteľ pre 1. stupeň ZŠ sa chápe učiteľ, ktorý dosiahne minimálnu úroveň v cudzom jazyku – B2 podľa SERR, má dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ a absolvoval štúdium v predmete didaktika cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí, alebo učiteľ, ktorý dosiahol vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore učiteľstvo všeobecnovzdelávacích/akademických predmetov so špecializáciou cudzí jazyk a doplneným štúdiom v predmete didaktika cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí.

Počet učiteľov potrebných pre implementáciu cieľového modelu v druhom cudzom jazyku bude zabezpečený z množiny počtu už existujúcich učiteľov cudzích jazykov.

Prechodné obdobie implementácie cieľového modelu sa skončí najneskôr v školských rokoch 2017 - 2019. Celková doba implementácie je závislá od realizácie štátom stanovených podmienok, ako aj od schopnosti škôl dosiahnuť cieľový model v kratšom časovom období. **Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu cudzích jazykov v cieľovom modeli.**

Školy, ktoré majú schválený variant od 1. ročníka a spĺňajú podmienku kvalifikovanosti učiteľa cudzieho jazyka 1. stupňa, môžu si tento variant ponechať v rámci Školského vzdelávacieho programu.

Cieľový model pre školy s vyučovacím jazykom národností

Cieľový model

		Ročník	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	
Maturitná úroveň			A	B			B				
Dosiah. úroveň SERR			B2	B1	B1.1		B1/B2.1	B1	A2		
Stredná škola (ročník)	4. roč.		4	3			3 v 5*	2		AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ	
	3. roč.		4	3	3		3 v 5*	2	2****		
	2. roč.		4	3	3		4	3	2****		
	1. roč.		4	3	3		4	3	2****		
Dosiah. úroveň SERR			A2	A2	A2		A1	A1	A1		
Základná škola (ročník)	9. roč.		3	3	3	AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	3	3	3	AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ	
	8. roč.		3	3	3		3	3	3		
	7. roč.		3	3	3		3	3	3		
	6. roč.		3	3	3		3	3	3		
	5. roč.		4	4	4						
	4. roč.		4	4	4						
	3 ***		3	3	3						
Počet hodín týždenne			39	35	32		26	30	22		
Absolútny počet hodín			1083	963	738		432	552	312		

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku, (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** výber daného CJ podmienený zabezpečenou kontinuitou v štúdiu na kmeňovej škole

**** povinne voliteľný predmet- pre žiakov , ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 1. CJ	3./4. ZŠ	4./5. ZŠ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2./3.	2. 3./4.	3.	4.	5.			
												GYM
												SOŠ
												SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 2. CJ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2.	2 2./3. 2./3.	3./4. 3./4.	4. 3./4.	4.					
												GYM
												SOŠ
												SOU

Model pre prechodné obdobie

		GYM	SOSĎ**	SOU 3-ročné	Možná voľba	GYM	SOSĎ**	SOU 3-ročné	Možná voľba	
Ročník		1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ		
Maturitná úroveň		A	B			B				
Dosiah. úroveň SERR		B2	B1	B1.1		B1.1 B1	A2(2.1)			
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3		AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	3 v 5*	2		AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ	
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2***		
	2. roč.	4	3	3		4	3	2***		
	1. roč.	4	3	3		4	3	2***		
		ZŠ	ZŠ	ZŠ						
	A2	A2	A2							
Dosiah. úroveň SERR		A2	A2	A2						
Základná škola (ročník)	9. roč.	4	4	4						
	8. roč.	4	4	4						
	7. roč.	4	4	4						
	6. roč.	4	4	4						
	5. roč.	4	4	4						
	4.									
	3.									
	2.									
	1.									
Počet hodín týždenne		36	32	29		14 / 18	10			
Absolútny počet hodín		1080	960	735		420 / 540	300			

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 1.CJ	5./6. ZŠ	6./7. ZŠ	7./8. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2./3.	2. 3./4.	3.	4.	5.			
												GYM
												SOŠ
												SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 2.CJ	1.	1./2.	2.	2./3.	3./4.	4./5.						
	1.	2.	3./4.	4.								GYM
	1./2.	2./3.										SOŠ
												SOU

Cieľový model pre školy s vyučovacím jazykom národností

		Ročník	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba
Maturitná úroveň			1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ	
Dosiach. úroveň SERR			A	B			B			
			B2.1	B1.1	A2		A2/B1.1	A2	A.1	
Stredná škola (ročník)	4. roč.		4	3			3 v 5*	2		AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
	3. roč.		4	3	3		3 v 5*	2	2****	
	2. roč.		4	3	3		4	3	2****	
	1. roč.		4	3	3		4	3	2****	
Dosiach. úroveň SERR			A2.1	A2.1	A2.1		A1.1	A1.1	A1.1	
Základná škola (ročník)	9. roč.		3	3	3	AJ NJ FJ RJ	2	2	2	AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
	8. roč.		3	3	3		2	2	2	
	7. roč.		3	3	3		2	2	2	
	6. roč.		3	3	3		2	2	2	
	5. roč.		3	3	3		2	2	2	
	4. roč.		2	2	2		2	2	2	

3 ***	2	2	2
-------	---	---	---

Počet hodín týždenne	35	31	28
----------------------	----	----	----

20	24	18
----	----	----

Absolútny počet hodín	970	853	644
-----------------------	-----	-----	-----

330	442	252
-----	-----	-----

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku, (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** výber daného CJ podmienený zabezpečenou kontinuitou v štúdiu na kmeňovej škole

**** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 1. cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1	C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2			
Ročníky v 1. CJ	3./4./5. ZŠ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2./3.	2. 3./4.	3.	4.				GYM SOŠ SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 2.cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2. CJ	6./7./ 8./9 ZŠ	1. 1./2. 1./2./3	2. 2./3.	3./4. 2./3./4.	4.*								GYM SOŠ SOU

Model pre prechodné obdobie pre školy s vyučovacím jazykom národnosti

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba		
Maturitná úroveň		1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ			
Dosiah. úroveň SERR		A	B			B					
Stredná škola (ročník)	4. roč.	B2	B1	B1.1	Možná voľba AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	B1.1 B1	A2(2.1)		Možná voľba AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ		
	3. roč.	4	3			3 v 5*	2				
	2. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2***			
	1. roč.	4	3	3		4	3	2***			
		4	3	3		4	3	2***			
Dosiah. úroveň SERR		ZŠ	ZŠ	ZŠ							
Základná škola (ročník)	9. roč.	A2	A2	A2							
	8. roč.	3	3	3							
	7. roč.	3	3	3							
	6. roč.	3	3	3							
	5. roč.	3	3	3							
	4.										
	3.										
	2.										
	1.										
Počet hodín týždenne		31	27	24		14 / 18	10				
Absolútny počet hodín		930	810	600		420 / 540	300				

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovne kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 1. cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 1.CJ	5./6.	6./7.	7./8.	8./9.	1.	2.	3.	4.	5.			
	ZŠ	ZŠ	ZŠ	ZŠ	1./2.	3./4.						
					1./2./3.							

Úrovne kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 2. cudzí jazyk

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 2.CJ	1.	1./2.	2.	2./3.	3./4.	4./5.						
	1.	2.	3./4.	4.								
	1./2.	2./3.										

Literatúra

BEACCO, J.-C. *Les Dimensions culturelles des enseignements de langue*, Paris : Hachette éducation 2000.

BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R. *Niveau B2 pour le français (utilisateur / apprenant indépendant) – Un Référentiel*. Paris : Didier 2004.

BEACCO, J.-C., DE FERRARI, M., LHOPE, G. *Niveau A1.1 pour le français (Publics adultes peu francophones, scolarisés, peu ou non scolarisés) – Référentiel et certification (dilt) pour les premiers acquis en français*. Paris : Didier 2005.

BELZ, H., SIEGRIST, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení v praxi*. Praha : Portál 2001, ISBN 80-7178-479-6.

BÉRARD, É. *Grammaire du français comprendre, réfléchir, communiquer (Niveaux A1/A2 du Cadre européen)*. Paris : Didier 2005.

BUTAŠOVÁ, A a kol.: *Jazyková politika v Slovenskej republike 2004. Jej východiská a smerovanie*, ŠPÚ 2006, ISBN 80-89225-04-07, (vsunuté kapitoly v publikácii: 1.1, s. 12 – 35), publikovanie čiastkových výstupov v rámci projektu ESF *Prehľadenie efektívnosti vyučovania cudzích jazykov v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ*

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Kontinuita vo vzdelávaní v cudzích jazykoch pri prechode zo základnej na strednú školu, *Pedagogická revue*, 57, 2005, 2, s. 139-161.

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Úroveň niektorých cudzojazyčných kompetencií žiakov 9. ročníka základných škôl, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 2, s. 156-176.

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Zloženie vyučujúcich a klíma vyučovania cudzích jazykov, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 3, s. 292-311.

Cadre européen commun de référence pour les langues: Apprendre, Enseigner, Evaluer. Paris: Didier 2001.

COMMISSION EUROPÉENNE, 2002. *Compétences clés*. Eurydice.

CONSEIL DE L'EUROPE, 1997. *Key competencies for Europe*. Report of the Symposium in Berne 27-30 March 1996. Strasbourg.

GOULLIER, F. *Cadre européen commun et Portfolios*. Paris : Didier 2005.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie a hodnotenie (Franko, Š: slovenský preklad). Bratislava : ŠPÚ 2006.

TANDLICOVÁ, Eva et al. *Glosár odborných anglicko-francúzsko-nemecko-slovenských termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky*. Bratislava : ŠPÚ 2002.

Učebné plány pre 1. až 9. ročník základných škôl. Bratislava : MŠ SR 2003.

ÚIPŠ. *Jednorazové zisťovanie kvalifikovanosti učiteľov*. Bratislava : Ústav informácií a prognóz školstva 2001.

Výhláška o ukončovaní štúdia v stredných školách. Bratislava : MŠ SR 2006.

Vzdelávací štandard z cudzích jazykov pre 5.-9. ročník základnej školy. Bratislava : MŠ SR 2002.

Autori: PhDr. E. GÁBRIŠOVÁ
V. GLEDOVÁ
Mgr. E. KOLLÁROVÁ
Mgr. B. VASINOVÁ

Autori částí Jazykový register a Jazyková a interkulturní dimenzia:

PaedDr. K. BOCKANIČOVÁ
Mgr. D. CAGÁŇOVÁ, PhD.
Mgr. J. ČESNEKOVÁ
PhDr. D. ĎURANOVÁ
Mgr. Z. MIKOLAJOVÁ
Mgr. J. TYUKOSOVÁ